

Brassói Lapok

XXXIX. évfolyam
28. szám

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Szombat
1933. évi február 4

ELŐFIZETESI ARAK: Belföldre postai szétküldéssel havonként 60 lej, postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott útján fizet, az *beszedési díj* címén Brassóban további 2 lejt, vidéken 6 lejt fizet havonta. — **Külföldre** negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. Magyarországon postátak rékpénztári számlánk száma 12.174. — **HIRDETESEK** díja 6 lej, szövegoldal 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

5000 vasuti munkás sztrájkba lépett Bukarestben

Más bizottságot

A kamara megnyitó ülésének botrányai után azt várhattuk volna, hogy megkezdődik a komoly, alkotó munka. Ehelyett a második ülésnap nagyobb botrányba fulladt, mint az első. Nyomdafestéket nem tűrő szavakat vág-lak egymás fejéhez a képviselő urak, öseze-futottak és inzultálták egymást, sőt Robu, a drabális antiszemita korcsmáros, még azzal is megfenyegette Luput, hogy lelövi.

Nincs kétségünk benne, hogy ha így folytatódna tovább a dolgok, meg is cselekszi.

Ugyanis a parlament már rég nem képviseli az országot s már régen nem jelenti az ország közhangulatának kointesszenziáját. Maga az ország nincs forradalomban, nem trágárkodik, nem fenyegetőzik előre megfontolt gyilkosságokkal, nem óhajtja a lakosság egyik rétegét sem kiirtani, nem gyűlölködik, nem ordít, nem dühöng.

Csupán csendesen szenved.

Mig a parlament démoni látványt nyújt. Lehetetlen, szinpadias figurák teszik illuzó-rissá munkáját. Egy ilyen Robunak egyéb dolga sincs, mint hol Patrascanu doktort levágni az emelvényről, hol Marton Ernőnek nekirohanni, hol Luput lelővéssel fenyegetni. Ezért azután havi 36 ezer lej fizetés jár neki. S mentelmi jog, hogy ne csupán bent, hanem kint is verekedhessék. Miért is ne? Főpedig bent feszíti izmait, akkor legfeljebb a koponyáját, akkor nincs következménye. Ha pedig bent feszíti izmait, akkor legfeljebb fegyelmi bizottság következik. Kizárják néhány napra a kamarából.

Igaza van Lupunak. Hiányos a kamara szabályzata. Kevés a fegyelmi bizottság.

Mert ez a bizottság józan emberek tévedéseit van hivatva felülbizsgálni.

De józanok emberek tévelygéseivel kapcsolatban már az orvosi bizottság illetékes.

A ploesti tünet

Ploestiben, a romániai petroleumipar központjában 5000 főnyi munkáshadsereg megütököztött néhány ezer főnyi csendőrrel, rendőrrel, tüzoltóval. Nem közönséges jelenség ez. Fegyvertelen embereket csak a kétségbeesés végső foká hajszolhat a puskák csövé elé.

Nemcsak a munkások tüntetnek, hanem lázong már a hivatanokosztály is és szembekerül a felsőbb akaratall az oly megfontolt, nyugadt, nyugalmas professzori kar is. Életlehetőségeiknek vége értünk: aki még egy csepp keserűséget cseppent a pohárba, az esetleg kicsordítja belőle a vizet.

A ploesti tüntetés szimptóma, amelyből tanulni kell.

Ezért vigasztalanul hat a belügyminiszterium jelentése, amely orvoslás helyett egyszerűen csak azt szögezi le, hogy a munkások a kommunista ügynökök uszítására törtek ki zendülésbe. Lehet, hogy a vezetők kommunisták voltak. De nem ez a lényeg, hanem a nyomor és a munkásság kiszolgáltatottsága. Ha ezen segítenek, hiábavaló minden agitáció, legyen az fehér vagy vörös.

Azt mondja a belügyminiszterium, hogy a rend fenntartására megtették minden óvintézkedést.

Köszönjük az intézkedéseket a békét óhajtó rétegek nevében.

De nem hiszünk bennük.

Ínkább hinnénk a legcsendesebb munkányomor enyhítő intézkedésnek, mint a leghangosabb hivatalos kommunikének.

Egy falat kenyér többet használ, mintha tíz agitátort életfogytiglan be-

Németország polgárháboru előtt...

Berlinben elfoglalták a Karl Liebknecht-házat

A kormány minden kommunista propagandát betiltott -- Thüringiában elfojtották a baloldali megmozdulásokat -- Königsbergben autókat és villamosokat borít fel a tömeg

Charlottenburgban a szociáldemokrácia is felvonult és megütököztött a rendőrséggel

Berlin, február 3

Nemcsak Berlinben, hanem az ország minden részében fellángoltak az utcai harcok, mert a kommunisták és szociáldemokraták nem tudnak egyszerűen betörődni abba, hogy a Hitler-kormány eltapossa őket.

A thüringiai kormány volt az első, amely feloszlatta a kommunisták pártját és elfoglaltatta annak székházát.

Az, hogy az első erélyes rendszabály Thüringiában látott napvilágot, nem véletlenség. Thüringia Frick jelenlegi belügyminiszternek szűkebb pátriája és így a belügyminiszter ottani ekzsponensei sokkal többet mernek, mint más tartományok vezető tisztviselői.

NACICSAPATOK A LIEBKNECHT-HÁZBAN

De nemcsak Thüringiában, hanem Poroszországban is erélyes rendszabályokat kezdtek a kommunisták ellen és

a porosz államrendőrség főnöke ma minden kommunista propagandát betiltott.

Ugyancsak súlyos sérelem érte a híres Karl Liebknecht-házat, amelyet egyszerűen lezártak és

ma már a Liebknecht-házban a nemzetiszocialista rohamosztatok ütöttek tanyát.

Ezzel azonban nem elégedett meg a belügyminiszterium, hanem

Berlin egész területén megtiltott minden kommunista propagandát és könyörtelenül letartóztatják mindazokat, akik baloldali magatartást tanúsítanak.

A kormány nem is csinál titkot abból, hogy a szélsőbaloldali mozgalmat teljesen el akarja fojtani és hogy az uralomban csakis nemzetiszocialista pártállásukat akar részeltetni. A nemzetiszocialistákkal való érzelmi kapcsolatot jelenti az a demonstráció is, amely ma délelőtt nyilvánult meg, amikor is a kormány képviseltette magát két nemzetiszocialista harcos temetésén, akik tegnap Berlin egyik külvárosában egy összeütközés során elestek.

A szociáldemokraták is tüntetnek

A szociáldemokrata párt, amely a Hi ler-rezim első két napja alatt oda-nyilatkozott, hogy be kell várni a kor-

mány programját és nem szabad aktív tevékenységbe kezdeni, amíg az erőket nem összpontosítják, mára már nem bírta tovább nézni azokat az atrocitásokat, amelyeket a pári hívei ellen elkövettek.

A szociáldemokrata párt ma délután Berlin-Charlottenburgban hatalmas tüntető felvonulást rendezett, amelyen a tömegek ezrei jelentek meg.

A párt felvonulását a rendőrség megakart akadályozni, de a tömeg nem engedelmessé vált, mire

gummibotokkal rohantak a rendőrök a felvonuló szociáldemokratákra és órák hosszat tartó harc után szétverték őket.

Rengeteg könnyű és súlyos sebesült maradt a csatatéren.

A königsbergi éhségmars

Königsbergben ugyancsak hatalmas tüntetések voltak. A kommunisták éhségmarsot rendeztek és úgy vonultak fel Königsberg utcáin. A kommunistákat az vezette erre a tüntetésre, hogy a rendőrhatalóságok benyomultak a kommunista klubba és elfoglalták a párt helyiséget.

A tüntetőkkel szemben itt mit sem használt a gummibot, úgy, hogy a rendőrség és a katonaság kénytelen volt fegyvereit használni.

Ezideig csak sebesülteket jelentenek

a königsbergi frontról, de minden valószínűség szerint több halálos áldozata is van az összeütközésnek.

A szétvert tüntetőtömeg apróbb osztagai bekerültek a mellékutcákba, ahol felfordították az autókat és a villamosokat.

Ma este Königsbergben kihirdették az ostromállapotot.

A német események más vonatkozásairól lapunk más helyén számolunk be.

Lugoseanu kedvező távirata Párisból

a hitelezőkkel folytatott tárgyalásról

a kormány cáfolja a Nemzeti Bankkal keletkezett állítólagos ellentétet

Bukarest, február 3.

Madgearu pénzügyminiszter táviratot kapott Párisból Lugoseanától, aki Románia külföldi hitelezőivel egyezkedik a francia fővárosban.

A távirat szerint a hitelezők képviselői kérelmére a tárgyalásokat megszakították, illetve hétfőig elnapolták, mert a hitelezők szükségesnek látják, hogy újabb információkat szerezzenek.

Egyébként — jelenti Lugoseanu — a hangulat nagyon kedvező, a hitelezők képviselői nem léptek fel túlzott követel-

lésekkel s így minden remény megvan arra, hogy rövidesen létrejön a meg-egyezés.

Itt említjük meg, hogy

a kormány cáfolatot adott ki azokkal a hírekkel kapcsolatban, amelyek szerint a genfi pénzügyi egyezmény miatt a kormány és a Nemzeti Bank között konfliktus támadt volna.

Ezek a hírek nem felelnek meg a való-ságnak, hiszen a kormány az egyezményt a Nemzeti Bank kormányzójának tudta-val és hozzájárulásával kötötte meg.

5000 vasuti munkás sztrajkbalépett Bukarestben

Sztrájkmozgalmakat jelentenek országszerle

Bukarest, február 3.

Lapunk más helyén kiküldött munkatársunk telefonjelentése alapján részletesen beszámoltunk a ploesti munkások véres zendüléséről. A ploesti események nem maradtak elszigetelten, mert a csökkentések, amelyeket az állam és a magánvállalatok országszerle fogadtatásának, mindenütt a munkásság súlyos izgalmat váltottak ki.

Fővárosi szerkesztőségünk jelentése szerint csülörtökön Bukarestben 5000 vasuti munkás kimondotta a sztrájkot.

A munkások a kora reggel folyamán felvonultak a műhelyek elé. Miután a vasuti vezérigazgatóság tegnapelőtt részükre többféle engedményt tett, 200 munkás hajlandó lett volna a munkát folytatni. A többiek azonban nem engedték be őket a műhelyekbe.

A sztrájk kimondása után a munkások delegációt választottak, azzal a céllal, hogy a kiküldött vitassák meg követeléseiket a vasut elnökségével. A sztrájkolók feltételei, túlzás nélkül szólva, szinte forradalmiaknak nevezhetők. A feltételek sorrendben a következők:

1. A munkások saját körükből gyári bizottságot küldenek ki, amelynek a CFR-t illető

összes adminisztrációs kérdésekben tanácskozási és tanácsadási joga van.

2. Eltörlik a globális adót.

3. A fizetéseket drágasági pótlékkal nagyobbítják.

4. Visszaveszik az összes elbocsátottakat.

5. Negyven százalékkal emelik a jelenlegi fizetéseket.

A tüntetők déli fél 11 órakor menetbe léptették és a vasut Grivița-uti műhelye elé vonultak, ahol különböző vagonokat készítenek. Ebben a műhelyben, mintegy 200 munkás van alkalmazásban, akiket a sztrájkolók az üzem odahagyására szólítottak sikeresen fel.

A karhatalom, csendőrség és rendőrség vegyesen, óriási készenléttel vonult fel a vasuti telepekhez és biztosítani akarta azoknak a munkásoknak a munkalehetőségét, akik a sztrájkot ellenezték. Ez azonban nem sikerült nekik. Sőt a délután folyamán a helyzet kiélesedett, amennyiben

a sztrájkolók benyomultak az üzemekbe és megszállták az összes helyiségeket.

Az egész Grivița-negyed rendkívüli izgalomban van.

Mironescu belügyminiszter ma Vajda Sándor

miniszterelnök, Samsonovici hadügyminiszter, Joanitescu munkaügyi miniszter és Dumitrescu csendőrgenerális bevonásával értekezletet tartott az országban észlelhető munkásmozgalmakkal kapcsolatban. Elhatározták, hogy amennyiben a rendőrség karhatalmi kényszerítésére meg nem felelőnek mutatkoznak, úgy azt esetenként csendőrséggel egészítik ki.

SZTRAJK MORENIBAN

A moreni petróleum-mezők munkássága ma kimondotta a sztrájkot, amit a munkásság

vezetői azzal indokolnak, hogy a munkások már hónapok óta nem kapják fizetésüket.

MAS SZTRAJKMOZGALMAK

Galaci jelentés szerint az ottani vasuti munkásság körében rendkívül nagy az izgalom. A munkásság sztrájk-hangulatban van, a munkabeszüntetés minden pillanatban várható.

Dâmbovița-megyei jelentések szerint az ottani petróleumbányászok körében sztrájkmozgalom kezdődött.

Calinescu alminiszter egész nap Ploestiben volt

A ploesti véres munkászendüléssel kapcsolatban, amelyről lapunk más helyén részletesen beszámoltunk, kiküldött munkatársunk a következő újabb részleteket jelenti telefonon:

A városban az izgalom jórészt elült már és a gyárakban a munka elkezdődött. Miután azonban a munkásság hangulata még mindig izgatott,

Bukarestből és Brassóból nagyszámu csendőrséget vezényeltek ki Ploestibe.

A rendőri és csendőri hatóságok elfoglalták a városban található összes autót és autóbuszokat.

Armand Calinescu belügyi alminiszter, aki személyesen vezeti a vizsgálatot, ma egész nap Ploestiben tartózkodott. A déli órákban tanácskozás folyt a vármegyházán, amelyen a megyei prefektus, a karhatalmi testületek parancsnokai és az Astra Romana vállalat kiküldött igazgatója is részt vett. Az alminiszter csak pénteken tér vissza a fővárosba.

Az új német rezsim és az Anschluss

Bécs, február 3.

Hitler kinevezése alkalmából sürgőnyt küldött dr. Dollfushoz, Ausztria kancellárjához, amelyben jelenti, hogy átvette Németország vezetését és a testvérméretnek ebből az alkalomból szerencsekirovánatait tolmácsolja.

Dollfus Hitler sürgönyére ugyancsak megleghangu sürgönyben válaszolt. A sürgöny így szól:

— Fogadj, kancellár ur, azért az értesítésért, amelyben közli velem, hogy a Német Birodalom élére, mint kancellárt, kinevezték, hálás köszönetemet. Amikor Ausztria nevében a küldött jó kívánságait köszönöm, a magam részéről is minden jót kívánok a német nép összességének.

A két kancellár sürgönyváltását a külföldi lapok élénken kommentálják és kihangsúlyozzák, hogy Hitler azzal a ténnyel, hogy hivatalba lépésének másnapján Ausztriához fordult, ki akarta hangsúlyozni, hogy a maga részéről az Anschlusstól való lemondást nem veszi tudomásul.

Még jobban elmérgesedett a nagyvárad cipőgyári sztrájk

Nagyvárad, február 3.

Hetedik napja tart a Nagyari-féle cipőüzem munkásainak sztrájkja, amelynek az ad érdekességét, hogy eddig egyetlen sztrájkító sem akadt. A bérmozgalom ügyében egyébként csak egy hivatalos békéltető tárgyalás volt a munkaügyi felügyelőség bevonásával. Ez a tárgyalás is igen izgatott hangulatban zajlott le.

A cipőüzem tulajdonosa ugyanis a békéltető tárgyalás során a következő kijelentést tette:

— Addig nem lesz rend a gyárban, amíg néhány munkást le nem szurok!

A munkaügyi felügyelő és a munkások bizalmi emberei figyelmeztették a gyárost, hogy őrizkedjék az ilyen kijelentésektől és a munkások ezel kapcsolatban leszögezték, hogy amennyiben az üzemigazgató a békés meg egyezés helyett erőszakos fenyegetésekkel él, egyáltalában nem fogadják el a Nagyari által követelt 50 százalékos bércsökkentést, hanem régi béreikhez ragaszkodnak.

Nagyari azonban ekkor azzal állt elő, hogy a munkaügyi felügyelő beleegyezett abba, hogy azt a munkást, aki 24 órán belül nem veszi fel a munkát, a gyár azonnali hatállyal elbocsáthatja. A munkaügyi felügyelő azonban kijelentette, hogy ilyesmihez sohasem adott hozzájárulást.

A cipőgyár sztrájkja tehát tart s békés közlekedésre egyelőre még nincsen remény.

Rablótámadások Temesváron

Az éhség egyre türelmetlenebbé válik

Temesvár, február 3.

Temesváron minden városi és társadalmi segítség ellenére is egyre nagyobbodik a munkanélküliek nyomora. A nyomor pedig rossz tanácsadó. Az utóbbi napokban megint megszorodtak az utcai támadások, betörések és rablások.

Tegnap két utcai támadásról is érkezett feljelentés a rendőrségre. Mindkét támadó éhező munkanélküli lehetett, legalább is erre vallanak a külső körülmények. Az egyik Munteanu borbély feleségét ütötte le. Az asszony egy zsák fát vitt haza Bem-utcai lakására. A támadás a lakás előtt érte. A támadó, aki még a meglehetősen nagy szükségben élő

borbelynál is nagyobb nyomorban lehetett, hátulról leütötte az asszonyt, azután behatolt a lakásba és elvinni valót keresett. Kevés elvihető értékre talált a szegényes lakásban: mindössze öt darab inget emelt el.

A másik támadó Jancsó Árpád temesvári pék egyik inasát ütötte le a Gyár városban. Ezt az embert már igazán az éhség kergethette rá, hogy megtámadja a kis inast. Nem zsákmányolhatott egyebet, mint azt a 30 kiló kenyert, amit az inas magával vitt. A rendőrség mindkét utcai támadás ügyében bevezette a vizsgálatot, eddig azonban nem tudott semmi eredményt elérni.

Az új francia kormány első órái Daladier sorsa is a szociáldemokratáktól függ

Páris, február 3.

A francia kormány 24 órája hivatalában van, de sorsával még önmaga sincs tisztában. A szocialistákkal való tárgyalásai, mint ismeretes, meghiusultak s így ez a kormány volta képpen nem egyéb, mint a régi Paul Boncour-kormány, Cheron nélkül. Tekintettel arra, hogy a kisebbségi pártokon nyugszik a kormány ereje, tisztán és kizárólag attól függ az élete, hogy a szociáldemokraták támogatják-e vagy nem. Annak, hogy támogassa a szociáldemokrata párt a kormányt, csak az adó és a tisztviselő kérdés áll útjában, mert egyébként a kormány maga radikális színezetű s így világfelfogásban a szociáldemokrácia jobbszárnyától messze nem áll.

A szociáldemokrata párt most, miután a kormány kinevezése végleges szükségesnek tartotta, hogy igazolja magát és a tömegek előtt bizonyítsa, miért nem akart a párt a Daladier kormányában részt venni. A szociáldemokraták egy kommunikét adtak ki, amely lényegében a következőket mondja:

A párt, bár három egymás után következő alkalommal tárgyalta Daladier-vel, nem tudta az ellentéteket áthidalni. A kormány pénzügyi programja lényegesen eltér attól a tervtől, amelyet a kamara pénzügyi bizottsága megállapított és a miniszterelnök hangja a szociáldemokrata párt felfogásának nem tetszik.

A szociáldemokrácia el van határozva arra, hogy kemény és kiméletlen harcot kezd a reakció és a pénz hatalmasságai ellen.

Egyhangulag hozta meg azt a határozatát, amely szerint a Daladier-vel való további tár-

gyalásokat tárgyalatlannak kell tekintenie és abban a kérdésben, hogy milyen álláspontot foglaljon el a parlamentben, úgy határozott, hogy idevonatkozólag csak akkor nyilatkozik, amikor már a kormány programját ismeri.

Fel kell tételezni, hogy a szociáldemokrácia különösen a nyugdíjak és fizetések csökkentésében változatlanul kitart, míg minden más kérdésben hajlandó engedni. Azt mondják, hogy ebben a pillanatban, amikor Németországban Hitler a kancellár, a szociáldemokratáknak a francia kormányba való belépése külpolitikai okokból ugyanannyira nem lett volna kívánatos, mint amilyen kívánatos lett volna pénzügyi politikai okokból. Még a szociáldemokraták körében is az az álláspont, hogy egy szocialistákkal megtűzdelt kormány Hitlerrel szemben sokkal kevésbé volna rugalmas, mint a mai kormány, amely a radikális áryalatu polgári középből tevődött össze.

Franciaországban megnyugvást kelt az, hogy a külügyi tárcát Paul Boncour vállalta és, hogy a pénzügyi tárca a Georges Bonnet-é. Paul Boncour külügyministersége a francia külpolitikának kontinuitását jelenti és az a körülmény, hogy államtitkára Pierre Cot maradt, annak záloga, hogy a francia politikában a revizionista tendenciák még jobban elmélyülnek.

Bonnet pénzügyministersége pedig azért jelent sokat éppen a dunai államok szempontjából, mert a strezai konferenciának Bonnet volt az elnöke, aki ebben a minőségben a közép- és délkelet-európai államok anyagi

gondjait illetőleg sok megértést tanusított. Tekintettel arra, hogy Bonnet, mint pénzügyminiszter, hatással lesz a francia tőke kihelyezésére, fel kell tételezni, hogy a francia kölcsönök tekintetében nem tagadja meg azokat a nézőpontokat, amelyeket Strezában hangoztatott.

Egy érdekes terv:

Adófizetés hadikölcsönkötvénnyel

Budapest, február 3.

A budapesti kereskedelmi csarnokban ma délelőtti értekezlet volt, amelyen báró Madarassy Beck Gyula javaslatot terjesztett elő. A javaslat szerint az államnak soha sem volt olyan szüksége arra, hogy az adók pontosan befolyjanak, mint most és éppen ezért báró Madarassy Beck azt ajánlja, hogy a fiskus állapítson meg egy fix napot, amely időpontig az adót kedvezménytel lehet befizetni. Véleménye szerint attól, aki a fix napig az adóját befizeti, huszonöt százalék erejéig el kellene fogadni hadikölcsön-kötvényeket.

Az előadó statisztikai adatokkal igazolta, hogy ezzel az állam nem károsodna, mert hamar megkapná az adóösszeg 75 százalékát, amely összeggel sok olyan kiadását fedezhetné, amelyeket így csak drágán és nehezen tud majd kifizetni.

Az érdekes javaslatot az értekezlet magáévé tette és rövidesen benyújtja a magyar pénzügyminiszteriumhoz, amelynek döntenie kell afelett, hogy ezt a hadikölcsön-kötvényekkel való adófizetést elfogadja-e?

A brassói magánalkalmazottak gyűlése

Brassó, február 2.

A brassói Magánalkalmazottak Szindikátusa február 3-án, vasárnap délelőtti 10 órára a Hosszu-utca 5. szám alatti Héjjaféle (volt Hatvani) vendéglőben nagygyűlést hívott össze. A gyűlésen a kereskedelmi alkalmazottak és magántisztviselők egyetemes gazdasági kérdéseiről lesz szó, mivel a magánalkalmazottak küzdelni akarnak a leépítések és fizetelészállások ellen, a nyolc órai munkaidőért, a záróra betartásáért, a nyitási szabályozásáért és a törvényes munkanélküli segélyért a sok állás nélküli számára. Éppen

HITLER ÉS KORMÁNYA

1. Papen helyettes kancellár. 2. Göring tárcanélküli miniszter. 3. Dr. Frick belügyminiszter. 4. Graf Schwerin v. Krosigk pénzügyminiszter. 5. Hitler. 6. Neurath külügyminiszter. 7. Seldte munkaügyi miniszter. 8. Hugenberg gazdasági miniszter. 9. Blomberg hadügyminiszter.

A centrum megtagadta Hitleről a támogatást, mire feloszlatták a parlamentet

Hitler befelé általános munkakényszer, kifelé békét hangoztat

Berlin, február 3.

Az új német kormány tegnap este tartott minisztertanácsa döntő jelentőségű határozatot hozott. Ennek a minisztertanácsnak nemcsak határozatai fontosak, hanem iránya is: megmutatta mit akar és hogyan akarja, amit akar.

Az alkotmányosság látszatával jött és azzal, hogy parlamenttel és parlamentárisan akar kormányozni. Ezzel szemben tegnap este úgy döntött, hogy feloszlatja a birodalmi gyűlést.

Nagyon érdekes, hogy Hindenburg szavát és beleegyezését nem is kéri. Nincs is szó róla, hogy az elnöki hozzájárulással baj lehetne, pedig Hindenburg éppen úgy buktatta meg Schleierhert, hogy nem adta meg neki a birodalmi gyűlés feloszlátásának jogát.

A minisztertanácsból még az is kitű-

nik, hogy a kormány ezzel az elhatározással vette át megbízatását. Annnyira szemérmetlenül csinálják, hogy meg sem várják a Reichstag összehívását, hanem egyszerűen közlést tesznek a rendeletet, a mely

az össze sem ült Reichstagot feloszlattja.

A porosz tartománygyűlés, mint a B. L. tegnapi száma jelentette, ugyancsak ilyen sorsra jut. A nemzetiszocialista képviselők frakciója ott formálisan is indítványozta a tartománygyűlés feloszlátását és ennek az indítványnak a tárgyalása holnap lenne. Erre sem kerül azonban sor, mert a feloszlató rendelet már a mai nap folyamán megjelenik és az nem csak a birodalmi gyűlésre, hanem a tartományi gyűlésre is vonatkozik.

A centrum választ sem várja be Hitler

Mint ismeretes Kaas, a centumpárt vezére, hosszabb levelet intézett Hitlerhez és e levélben 13 pontban felsorakoztatja azokat a feltételeket, amelyek mellett a centrum a hartzburgi front kormányával együttműködhetne. Ez a levél hétfőn este került Hitler kezébe, arra Hitler hosszabb magánlevélben válaszolt is, de nem várta be Kaas viszontválaszt, hanem már a tegnapi esti minisztertanácsán döntött és pedig olyképpen, hogy nincs szüksége parlamenti többségre, tehát nincs szüksége a centrumra sem, hanem egyszerűen felosz-

latja a birodalmi gyűlést.

Nagyon érdekes, hogy abban a választ levélben, amelyet Hitler Kaashoz intézett, ellenfelteletként

Hitler azt követelte, hogy a parlamentet 12 hónapra napolják el, hogy ez alatt az idő alatt a kormány nyugodtan kormányozhasson és rendet teremthessen.

Hitler arra sem volt kíváncsi, hogy Kaas ehhez az ajánlathoz mit szól, hanem elhatározta a parlament azonnali feloszlátását.

Ostromállapot, vagy feloszlátás

A minisztertanács egyenéhány miniszter előbb azt indítványozta, hogy bírassék ki az ostromállapotot, mert úgy, hogy az utcán nap-nap mellett összeütközések történnek, dolgozni nem lehet. A kormány vezérkara azonban nem akarta addig, amíg a birodalmi gyűlés fel nem oszlatták, az ostromállapotot kibírdetni és így ezt az indítványt leszavazták. Ez azonban nem jelenti azt, hogy az ostromállapot végleg elmarad.

A választási harc már is megindult. Az új választások március ötödikén lesznek és eddig az ideig a jobboldali lesznek és azok is, amelyek nincsenek benne a kormánykoalícióban, treu-

ga deit kötöttek.

A pártok azt remélik, hogy a jobboldali nemzeti koncentráció ez alkalommal abszolút többséghez jut és így megszerzi azt a parlamentáris formáját a dolgoknak, amelyet ma csak a centrum beolvadásával tudott volna megszerezni. Nemcsak a baloldalon, hanem a közép-pártoknál is az a felfogás ezzel szemben, hogy Hitler és vezérkara itt erősen téved. Ha tiszta választások lesznek, kizárt dolog, hogy a jobboldali koalíció abszolút többséget kapjon, viszont azt fel sem merik tételni, hogy Hitlerék a déli és keleti államok erőszakos választási módszereivel éljenek.

Hitler szózatol!

A tegnapi esti minisztertanács egyénként elfogadta annak a kiáltványnak a szövegét, amelyet Hitler elé terjesztett és azt az összes miniszterek alá is írták. Ugyanezt a szöveget Hitler még tegnap este felolvasta a német rádióban és gondoskodott arról is, hogy nyilatkozatát az amerikai állomások is közvetítsék.

A szózat mindenekelőtt beszámolt arról a lezúllottságról, amely a német népet úgy az országban belül, mint külföldi vonatkozásban attól a naptól kezdve érte, amely naptól kezdve a viszálytól

elvakult német néptől elrabolták a nemzet legfőbb javait: a becsületet és a szabadságot.

A továbbiakban Hitler folytatja a saját maga kormányának dicsőítését. Elmondja, hogy az ő hivatásának jelentősége van és elmondja, hogy aggodalom tölti el a német nemzet fennállásának és jövőjének láttán. Főtörekvése helyreállítani a német nép lelki egységét, még pedig a kereszténység jegyében. Az állam erkölcsi bázisa a kereszténység lesz, a másik bázisa pedig a család, amelyen,

mint megtörhetetlen sziklán a népek és nemzetek évezredek óta állanak.

KÉT DARAB NÉGYÉVES TERV

A nemzeti kormány — folytatja Hitler — két nagy, egyenkint négyéves

A külpolitika

Ezek után áttért a program külpolitikai részének ismertetésére. Elmondotta, hogy ami a birodalom külpolitikáját illeti, a nemzeti kormány legfőbb hivatásának azt tartja, hogy a német nép számára az élethez és a szabadsághoz való jogát megszerezze. Abban az elhatározásában, hogy a nemzeti gazdasági kaotikus állapotoknak véget vessen, arra törekszik a nemzeti kormány, hogy a birodalom a népek körében teljes egyenjogúsággal léphessen fel. Bármennyire szeretjük is a hadseregünket, mint amely fegyvereinknek hordozója és dicsőséges munkának jelképezője, mégis boldogok volnánk, ha a világ csökkentené a fegyverkezését és számunkra is feleslegessé tenné a saját fegyverkezésünk növelését. Nekünk azért kell a fegyverek számát emelni, — mondotta —, mert ezeknek a fegyvereknek mindenekeelőtt a belső megrázkódtatástól

tervben akarja a gazdasági újjászervezést megvalósítani. Az első négy évben ki akarja ragadni a német földmivest a nyomor karjaiból, a második négy évben pedig teljesen meg akarja szüntetni a munkanélküliséget. Az a véleménye, hogy a birodalom a tartományok és a községek gazdasági szanalásától függ azoknak politikai szanalása és ugyancsak a gazdasági szanalás valósíthatja csakis meg a federatív jellegű harmadik birodalmat.

A kormány programjának alapja az általános munkakötelezettség és a telepítés.

Arról, hogy mindenkinek mindennapi kenyerre meglegyen, a kormány gondoskodni fog és ugyanekkor az öregekkel és betegekkel szemben teljesíteni fogja a társadalmi segélyezés erkölcsi kötelezettségét.

Gazdasági kérdésekről még csak annyit mondott Hitler, hogy a márka stabilitását feltétlenül fenn akarja tartani.

kell az államot megvédeniök.

— En a béke pártján állok — fejezte be nyilatkozatát Hitler — s éppen ezért ahhoz, hogy Németország újjáéledhessen és azt a szerepet, amely őt a népek körében megilleti, megjátszhassa, a kommunizmus züllesztő veszélyét meg kell szüntetni. Az elmúlt, sőt a jelenlegi birodalmi gyűlés is nem tudta volna a jelenlegi kormányt újjáépítő munkájában támogatni és éppen ezért arra kérem a német népet, hogy szentesítse azt a nagy megbékélési akaszt, amellyel most ez az új, valóban német és valóban nemzeti kormány létrejött.

Igy kiált fel a végén Hitler:

— A marxista pártoknak 14 évük volt ahhoz, hogy bebizonyítsák, mit tudnak. Az eredmény, ime: romhalmaz. Német nép! Adj nekünk négy évet s azután itélj meg bennünket!

Mit jelent a munkakényszer?

Hitler szózata feltétlenül nagy hatással lehetett Németországban azokra az elemekre, amelyek a politikai szépszólist készpénznek elfogadják. Ezzel szemben nem hiszük, hogy a német nép komoly gazdasági tényezői és a külföld gazdasági körének az a része, amely új-Európa felépítéséhez a népek gazdasági összefogását tartja szükségesnek, ezt a sovén és autarchikus jellegű szózatot örömmel hallotta volna.

Hitler általános munkakényszerre akarja a német gazdasági élet bázisát rávezetni. Ez a munkakényszer nem jelent sem többet, sem kevesebbet, minthogy minden politikai ellenkibast el tesz láb alól egyszerűen olyképpen, hogy besorozzák őket a munkahadseregbe és valamennyiüket kiküldik lápot csapolni.

Ez nem megoldás sem nemzetgazdasági szempontból, sem a politikai szabadság szempontjait tekintve. A másik kérdés, ahol Hitler szózata nagyon sántít, a sorrend kérdése. Németországban nem az agrárius áll csehül, hanem az ipari proletáriátus és mégis Hitler az első négyéves tervben a „nyomorgó” agráriust akarja talpra állítani és nem az ipari munkásságot. Ez a kiszólása voltaképpen elszólás, amely világosan rámutat arra, hogy Hitler a feudális nyomással sokkal erősebben sújja, mint az ipari korlát, azaz, hogy a kabinetben sokkal inkább számottevő Papen, mint Hugenberg. Mi éppen itt várjuk az elmentéket kirobbanását és ez az a pont, ahol azt hisszük, a négyéves gazdasági terv már az első négy hónapban összeborul.

Egyébként az összetűzések változatlanul folynak. Óráról-órára újabb sebesülésekről érkeznek jelentések és a mai nap folyamán a legerősebb Lübeckben volt a harc. Eppen ezért a szabad ég alatti gyülekezést már be is tiltották.

A nagyváradi sziguranca sem türi a magánalkalmazottak egyesületét

Nagyvárad, február 3.

A Párisból Nagyváradra érkezett könyvek ügyében újabb meglepő fordulat történt, amennyiben a rendőrség bezárta a kereskedelmi és magánalkalmazottak egyesületét. Az a vád az egyesület ellen, hogy kommunista alakulat, mert titkára, Lövi Béla, aki Párisból kommunista könyveket kapott, maga is kommunista, tehát az egyesület sem lehet más. Amikor Lövit letartóztatták, azzal vádolták, hogy kommunista egyesületnek a titkára, tehát maga is kommunista.

Az egyesületet pedig a letartóztatás után jó időre azzal intézték el, hogy szintén kommunista, mert a titkára is az. Az ilyen képtelen cirkulus viciózus nagyon jól jön néha a sziguranca, a mikor a kézzelfogható bizonyítékok megszerzése teljesen hiábavaló iparkodás volt.

Az ügy újabb fordulatára való tekintettel egyébként a rendőrség a magánalkalmazottak tervbevett táncmulatságára sem adott engedély.

VILÁGPOLITIKA

Herriot, mint magánember beszél az orosz megnevelőmadási szerződésről

Herriot, az Université des Annales és isze alatt rendezett, a mai világpolitikai helyzetet tanulmányozó előadásorozatában, a második estén, Oroszországnak, Lengyelországnak és Romániának Franciaországhoz való kapcsolatáról beszélt. Belevonva — mintegy geográfiai és politikai revübe — Jugoszláviát, sőt Törökországot is.

Franciaországnak Kelet-Európával való viszonyairól beszélt. Hosszasan ismerteti Lengyelországot; annak történelmi múltját, a nagy háború utáni alakulását és utal a nagy intellektuális kapcsolatra, melyre a szláv népet német kultúrája ellenére is — a franciához fűzte. Ennek kihangsúlyozása alkalmat adott a volt miniszterelnöknek, hogy rajongó szavakkal evokálja Chopint, kiből a „francia izlés a szláv zsenivel párosult.

Oroszországról hihetetlen óvatossággal beszél. Itt is, elsősorban az ideológiai, eszmekörben mozog. Inkább a multiról, mint a jelenről. És a mostani Oroszországot úgy jellemzi, mintha az a nagy orosz írók: Dosztojevszky, Tolsztoj, Turgenyev ideális forradalmi eszméinek... a tényleges megvalósítása lenné. Nem akar — úgy mond — behatolni a belső rezsim birtáiba. Mert gyakran „leírni valamit, egyenlőt jelent az ítélettel”. Tehát e tárgyhoz csak a legutóbbi aktuális politikai vonatkozás szerint fog szólni. És, mintha önmagát akarná igazolni, meg lehetős terjedelmesen tér ki az orosz-francia szerződés magyarázatára.

Szükségének véli statisztikai adatokkal alátámasztani, mekkora haderő áll Oroszország rendelkezésére. Elmondja, hogy az 1928-ban törvénybe foglalt katonai kötelezettség révén, milyen hadsereg áll a Szovjet rendelkezésére, sőt kiterjeszkedik az orosz légi közlekedés (ugy civil, mint katonai) óriási fejlettségére. „Egy ilyen hatalmas néppel, szövetségesünk közvetlen szomszédságában, nem-e igazolja azt a megnevelőmadási szerződést, amit Lengyelország után és Románia teljes beleegyezésével aláírtam?” — kérdezi Herriot. És hozzáteszi: „Mindez Kelet-Európa pacifikálása érdekében történt”. Majd felolvassa a kötött szerződés egyes pontjait, ahol különös jelentőséggel van lefektetve, hogy a szárazföldi, tengeri és légi támadást elhárító pontok.

Mintha Herriot egész mai expozéja az orosz-francia szerződés megvilágítását célozná, ez a kérdés képezi a Romániának szentelt — különben elég rövid, de annál barátságos megnyilatkozás fő témáját.

Utál arra a nagy barátságra, mely Franciaországot Romániához fűzi: „Latin testvérünk, ki rége, a háború előtt, orosz politika által eltávolodott tőlünk, de aki visszatért hozzánk. Ma barát és szövetséges. Hogy lehetett volna tehát elképzelni, hogy az orosz megnevelőmadási szerződésben egyenlenség legyen közöttünk?”

— Ha nem lettünk volna teljesen egy véleményen e kérdésben — folytatja Herriot, — úgy soha nem egyeztem volna be a szerződés aláírásába. Barátainkkal és szövetségeseinkkel csak kéz-kézben mehetünk és soha nem írtam volna alá e szerződést, Titulescu barátom beleegyezése nélkül.

A volt miniszterelnök — éppen a francia-román kapcsolat felhőtlen őszinteségére való hivatkozással, nem is terjeszkedik ki hosszabban ennek magyarázatára, hanem röviden érintve Jugoszláviát, amellyel szemben szintén néhány elismerő hangot talál — átmegy Törökországba, melynek barátságát szeretné megnyerni, tekintve, hogy ez a keleteurópai béke stabilizációjában fontos sullyal esne latba.

Végül, patetikus szónoki lendületben emlékezteti Herriot a hallgatóságot Franciaországnak, a civilizáció és a béke érdekében kifejtett tevékenységére és ennek védelmére kötött különböző szerződésekre, amelyeknek minden irányban való megtartása lesz továbbra is a francia politika vezető eszméje.

Mondanunk se kell, hogy a szónokot mily lelkes hallgatóság ünnepelte. Ott voltak „félhivatalos” minőségben az összes, e konferencia folyamán tárgyalt országok diplomatái (az orosz kivételével) és természetesen a román se hiányzott, mely teljes létszámban vonult ki, Dinu Cesianu miniszterrel az élén.

Mándu Hona

Az amerikai egyetemek tanárai kívánják, a szakszervezetek ellenzik az orosz szerződés megkötését

Washington, február 3.

Háromszáz amerikai egyetem nyolcszáz tanára kért nyújtott be Roosevelt-hez, az amerikai új elnökhöz, amelyben azt kéri, hogy

hivatalbalépése után nyomban hasson oda, hogy Amerika ismerje el Szovjetországot.

Amerika egyetemi tanárai azt hiszik, hogy Roosevelt nem gördít akadályt az elé, hogy a szovjetet az ország elismerje és azonnal hozzákezdene ahhoz, hogy

Oroszországgal kereskedelmi szerződésre vonatkozó tárgyalásokat kezdjen.

Az amerikai egyetemi tanárok akciójával szemben az amerikai szakszervezetek nevében, azoknak elnöke William Green nyilatkozott, aki kijelentette, hogy a szakszervezetek szövetsége ellene van annak, hogy Amerika a szovjetet elismerje

és különösen az ellen tiltakozzanak, hogy Amerika Szovjetországgal kereskedelmi szerződést kössön.

Belejezték a marosvásárhelyi sibilási-ügy nyomozását

Háromezer dollárt elkoboztak

Marosvásárhely, február hó 3.

A marosvásárhelyi valutasisbolas ügyében befejezték a nyomozást. — A tényállás megállapítása után Ismael Sándort azonnal, Reisz Vilmost és Paneth Hermannat pedig csütörtökön délután szabadlábra helyezték. Letartóztatásban még csak Kasovich Jakab van, a kinek a sorsa fölött holnap dönt az ügyészség. Valószínű, hogy ő szabadlábra kerül. Az eljárás természetesen folyik tovább is ellenük.

A sibilásra szánt 300 dollárt a hatóságok megtalálták és el is kobozták.

A letartóztatottak vallomása szerint az üzletet Tetsch Sámuel szászrégeni kereskedő finanszírozta. Teutschot az ügyészség beidézte, ő azonban makacsul tagad s így egyedül még csak a vele kapcsolatos kérdések várnak tisztázásra.

A rendőrség egyébként megállapította, hogy a valutasisbolas számai Kolozsvárra és Aradra vezetnek. Állítólag ott is nyomoznak már.

HOGYAN HAL MEG EGY ORSZÁG

Romániából egy év alatt 58 százalékkal kevesebb utas érkezett Csehszlovákiába

Közgazdasági tükrő néhány számadatban

Prága, február 3.

1929 óta Csehszlovákia idegenforgalma állandó visszaesést mutat, ami az államok kölcsönös gazdasági és pénzügyi elzárkózásának következménye. Ha a szomszédos államokat, Németországot, Ausztriát, Magyarországot, Jugoszláviát, Romániát, Lengyelországot vesszük figyelembe, amelyekből idegenforgalmunk 85 százalékra rekrutálódik, úgy megállapíthatjuk, hogy az elmúlt évben ezekben az államokban 42.469 személlyel 63.631 személyre, tehát 38 százalékkal csökkent a csehszlovákiai idegenforgalom.

Magyarországból az elmúlt évben csaknem háromnegyedére csökkent le a csehszlovákiai idegenforgalom. Magyarországot és Csehszlovákiát között ugyan indultak tárgyalások az idegenforgalom megkönnyítésére, de a tárgyalások eredménye nem volt kielégítő.

1929-ben 15.322, 1930-ban 16.144, 1931-ben 12.184 és 1932-ben azonban már csak 3720 magyarországi látogatója volt Csehszlovákiának.

A lengyelországi idegenforgalom az 1929 évi 15.293-ról 1932-ben 4978-ra zsugorodott össze. Romániából 58 százalékkal, Jugoszláviából pedig 60 százalékkal kevesebb látogató érkezett tavaly Csehszlovákiába, mint 1929-ben. A csehszlovákiai fürdők bevétele az idegenforgalom visszafejlődésének megfelelően csökkent le, de még a külföldi fürdővendégek számának erős visszafejlődése mellett is

303 millió koronára teszik azt az összeget, amelyet a külföldiek Csehszlovákia fürdőiben hagytak az elmúlt évben.

Ebből a 303 millióból a magyarországi fürdővendégek 11 millió esik. A kereskedelemügyi miniszterium az idegenforgalom jelentőségére való tekintettel javaslatot tett a nemzetközi idegenforgalomnak a cliring-forgalom alapján való rendezésére. A csehszlovák fürdők szövetsége azt javasolta, hogy erre a célra a kiűzőből álló cliring-tárgyalások során 361 millió koronát tegyenek szabaddá.

Revolver, boxer, harapófogó a kamarában

Egy beszéd, amire érdemes visszatérni

Calinescu belügyi alminiszter a diáktüntetésekről

Bukarest, február 3.

Érdemes visszatérni a képviselőház szerdai ülésére, hogy szöszterint visszadjuk Calinescunak, a belügyi alminiszternek beszédét. Darab kortörténelem ez. Helyesebben: Kortörténelem.

Ime, egy részlet az oly durva botrányba fulladt vitából:

Zelea Codreanu vasgárdista: Kérde a belügyminisztert, miféle szanckiókat akar alkalmazni azokkal a hatósági közegekkel szemben, akik január 24-én oly brutálisan viselkedtek az Ismeretlen Katona siremlekezőhöz vonuló békés diákokkal szemben?

Armand Calinescu belügyi alminiszter: Azzal a kérdéssel kapcsolatban, hogy a

vasgárdisták az Ismeretlen Katona emlékművére egy kökeresztet akartak helyezni, a kormány hivatalos nyilatkozatában már leszögezte álláspontját. Ami a tüntetők csoportjának a fővárosi rendőrséggel való összeütközését illeti, magának a vasgárdának egy közleményéből is kitűnik, hogy a tüntetők erőszakkal be akartak hatolni a Károlyparkba, amelynek közelében sok csendőr és rendőr sebesült meg s a konfliktus, ennek következtében történt.

— Csomó, a helyszínen felvett fényképfelvétel áll rendelkezésemre. Nos hát, ezeken nem látok könyveket, vagy egyéb iskolai szereket cipelő diákokat, hanem csupán nyers erőszakossággal izgató em-

bereket. Ezeken az embereken nem látszik a diákok ideális lelkesége. Ezek nem diákok, hanem közönséges bűnözők.

— Ugyanezek, akik esténként a város közepén polgárokat és békés hölgyeket támadnak meg, hogy vásároljanak tőlük képeslapokat. Ime, itt vannak a vonatkozó képeslapok is. Egy óriási torony látszik rajta: valaki felfelé tartott kezekkel, baltát szorongatva mászik rajta, erőlködve, hogy a lépcsőket alássa. Cuza professor ur figurája ez. Ezeket az embereket le is tartóztattuk ma s ime, miféle tárgyakat találtunk náluk. (Az alminiszter revolvert, boxert és harapófogót mutat föl a képviselőháznak.)

— Ma éjszaka háromkor — folytatja tovább Calinescu a beszédét — ez urak tisztekkel és tisztviselőkkel provokáltak botrányt egy étteremben. Az illetékes rendőrségi körzet komiszárja a helyszínre érkezett. Közötte és ez urak között összetűzés keletkezett. Nos, ezek az urak a komiszárt egészen az őrszobáig kergették, ahova Stelescu vasgárdista kergette, a komiszárt. A tüntetők javarésze nem diák, hanem idegen elemek vegyülnek közéjük, mint az ma éjszaka is történt. Az egyik őrizetbevett például bádogoslegény. Az éjféli urak fegyvertárába tartoztak azok a robbanó buzogányok is, amelyeket néhány nappal ezelőtt kobozott el a szíjzárca. Mikor ilyen emberekről, ilyen eszközökről van szó, engedjék meg, hogy kijelentsem: az országnak csendre van szüksége. Azt válaszolom Codreanu ur barátainak, hogy valahányszor hasonló események fognak történni, a kormány szilárd elhatározása szerint biztosítjuk majd az ország békéjét.

Félóra múlva azután Robu ur, Cuza hiva, lelövélssel fenyegette meg Luput, mire az ülést felfüggesztették.

Elkészült az új váltó- és csekk törvény

Bukarest, február 3.

Az igazságügyminiszter ma a legfelsőbb törvényelőkészítő bizottságnak benyújtotta az új váltó- és csekk forgalmáról szóló törvény tervezetét. Ez a tervezet kiegészítő része lesz az új kereskedelmi törvénynek.

A gyergyószentmiklósi tüntetők a marosvásárhelyi tábla előtt

Marosvásárhely, február 3.

A gyergyószentmiklósi kommunista „lázadók” ügye február 7-én kerül a marosvásárhelyi tábla elé.

Pár héttel ezelőtt Gyergyószentmiklóson egy munkanélküli csoport behatolt a város házára, hangos tüntetést csapott, majd, amikor arról értesült, hogy a polgármester nincs otthon s így panaszkodhat nem intézhetik el azonnal, behatoltak az egyik hivatali szobába is, az internacionálét énekelték és egy rendőrt meg is pofoztak.

Rövidesen természetesen nagyobb rendőri készütség vonult fel, le is tartóztattak a tüntetők közül vagy hatot, akik állítólag a többieket is felizgatták. A munkanélküli tüntetéstől így kommunista per lett. A letartóztatott munkásokat gyorsított eljárással 3-5 évi börtönrre ítélték.

Marosvásárhelyen most meglehetősen nagy izgalommal várják a felebbviteli tárgyalás lefolytatását. Az izgalmat fokozza az a tény, hogy hírek szerint a vádlottak védelmét az a bukaresti ügyvéd vállalta el, aki legutóbb Fortu tanárt is védte.

Plakátokon fenyegetőznek a nagyváradi diákok

Nagyvárad, február 3.

A vasárnapi és hétfői diáktüntetések utóhangjaként szerdán románnyelvű plakátokat ragasztottak ki a nagyváradi utcákra. A plakátokon között kiáltvány szövegét a Petru Maior diák egyesület vezetősége írta alá, élesen tiltakozva a rendőrség brutális beavatkozására ellen.

— Véresre vertek és bezártak bennünket — mondja a kiáltvány többek között — mert tüntettünk a kereszterért. A kiáltvány végül bejelenti, hogy a diákok tovább folytatják a harcot nem szabadkőművesek ellen s addig nem nyugodnak meg, amíg az ország el nem távolítja azokat a nem igaz románokat, akik eladták magukat az idegeneknek.

Ötezer ploesti munkás véres zendülése és összeütközése a karhatalommal

A petroleum-munkások barrikádokat emeltek és megtámadták a csendőrséget

A fizetések leszállítása és a munkásság nyomora okozta az összetűzést

A lovasság csak többszöri rohammal oszlatta szét a tüntetőket

A belügyminisztérium jelentése szerint a zendülésnek, amelynek hátterében kommunista agitátorok állanak, nincsen sebesültje

(Ploesti — a B. L. kiküldött munkatársától.)

A kisváros pályaudvara, — amely egyébként, a bukaresti leszámítva, a leghatalmasabb, legimpozánsabb, legsürgősebb és leglátványosabb egész Romániában, — gyászba borult. A 300 méter hosszú perron kihalt és szótlan. Hol vannak a lelkesedő hordárok? Hol az örvényező rikkancsok hadserege? Hol a cukorkaárusok, a narancsosok, az éneklő perecek, a zokogó koldusok, az az egész nagy-szerű, ünneplő gyülekezet, ami a vasúti állomás világvárosi képét nyújtja?

— Mi történt, kapitány ur?

A címzetes detektív-gyakornok, akihez ezt a megdöbbentő kérdést intézem, hunyorgatva, barátságosan mustrál végig. Itt mindenki gyanús ma, aki él.

— Nem vagyok információs iroda...

A pályaudvar előcsarnoka és az előtte terülő tér elhagyottak, mint a temető. Oldalt, az egyik raktárház mellől, szuronyok intenek a bejárat felé, ahol komoran strázsál fel-alá egy magányos rendőr. Kocsinak, autónak, se híre, se hamva.

— Elrekoirálta valamennyit a rendőrség...

Csodálatosan szép és nyílegyenes a Bulevardul Independentei, amely az állomástól másfél kilométer hosszan vezet be a városba. Négy tölgyfa-sor választja el a járdát a széles utástól, ahol boldogabb napokban kisasszonyok szoktak sétalovagolni. Nagy vagy-nok halmozódnak fel ebben a városban, egy millió, vagy két millió nem is összeg értefelé. A milliárdos alaptőkével dolgozó petroleum-vállalatok központja Ploesti: angol, francia és német tőkések halmozzák itt a tíz és száz-milliókat, Európa minden idiómájától hango-sak az utcák, ezek a ragyogó és dús gazdag-bulevárdok, amelyeken fejedelmi villák emel-kekednek egymás mellett.

Alig lehet tőlük észrevenni a külvárosi kunyhókat és wiskókat, félreperozott vályog-menhelyeket és dülleget fészereket, amelyek-nek fullasztó mélyében lehajtott fejjel tengeti-életét a petroleummezők nyomorult munkás-serege.

A város maga is kihalt. Csak rendőrök és katonai őrzőcsapatok csatagolnak a behavazott utcákon. Urak, polgárok és munkások, min-den fegyvertelen réteg, a lakatolt házakba húzódtak vissza.

A rendőrkapitányság.

Ez az épület a középkor óta, amelyben épi-tették, nem változott semmit.

Belülről sem.

Az épület előtt húzódo utzakaszon vértó-csák. Már csend és rend van. Néhány órával előbb még valóságos forradalom zajlott le. Ezek a fekete foltok még holnapig itt sötét-lenek, azután elfelednek mindent és kezdődik a petroleumváros mindennapi élete. A bule-várdok és a külvárosi sikátorok. A villák és vityillók. A tízmilliók fizetés. És a kétségbe-esett nyomorgások.

Fent és lent.

A viharok már hetekkel ezelőtt kezdődtek. Amikor az igazgatóság bejelentette, hogy csökkent. S amikor a munkásság azt válaszol-ta, hogy kevesebből megélni már nem lehet.

Szerdán kiosztották a papírsákcokskákat a fizetésekkel. Hamar küldöttség áll össze és bekopogtatja a „Romano-Americana” igazgató-jánál. Mit jelent ez? Hogyan lehetséges ez?

— Sajnálom, uraim, de az igazgatóság már nem változtathat semmit...

Nem?

A visszautasítás villámgyorsan terjedt el, nemcsak a gyártelepen, hanem a városban is. Miként a nagy francia forradalom idején, fu-riákként özönlöttek be a belvárosba a Saint Antoine, a Saint Denise és a többi szomorú proletárnegyedek asszonyai, úgy indul meg a szegény emberek árva az igazgatóság épüle-

te felé. Aggok és gyermekek, munkanélküli-ek és félnapszámra fogottak százai és ezrei özönlönek előre. Valaki kiált egyet: — Adjuk meg nekik! — Néhány perc telik el csupán s üvegek esőrpömpölnek, falak omlanak, buto-rok zuzódnak porrá. A szírenák kétségbeeset-ten zugnak. Segítség! Segítség! Rohamlépés-ben, kocsikon és autókön jön a karhatalom. Puskatus. Láncc. Letartóztatás. A középkori épület udvara tele foglyokkal.

A délután folyamán a munka sokezeres had-serege felsorakozik a rendőrség előtt. Együtt-örez a tömeg a lefogott társakkal. Bocssáská-őket szabadon. Oszolni! Oszolni!

Kirobban a zendülés

Déli egy órakor a tüntető munkások han-gulata forrpontra izzott, hogy a dolgok mi-ként kezdődtek, már nem lehet pontosan meg-állapítani. Csak annyi bizonyos, hogy a többeszes tömeg hirtelen áttörte a karha-talom kordonát és behatolt az igazgatósági épületbe. A kétemeletes épület felőrá, alatt szinte romokban hevert. A munkások az

egész berendezést, az összes butorokat, vas-szekerényeket, technikai eszközöket, gépeket porrá törték.

A karhatalom Bucur őrnagy vezetésével hármasként vont az épület köré és mint egy 100 munkást letartóztatott. A többieket csoportokra bontották és szétszalták. Egy ré-szüik a város felé tartott és utcákban torla-

A nép azonban komor és elszánt. Bajonettek csapódnak fel a puska tetejére. Roham. Lő-pések dördülnek el. Ömlik a vér.

Piața Libertății!

A Szabadság tere!

Itt csap össze utóljára a közérő a munká-sokkal.

Azután lassan elhal a zaj, menekülő léptek zaja visszhangzik csak a rémült utcákon, le-lakatoznak a házak és a város riadtan pi-heg a zendülés borzalmai után.

MI TÖRTÉNT PLOESTIBEN?

A „Romano-Americana” petroleumfinomító 4000 munkása és az igazgatóság között már negyedével ezelőtt konfliktus tört ki a vál-lalat bércsökkentési szándékai miatt. Az ille-tékes hatóságok a konfliktusban jórészt az igazgatóság álláspontját honorálták, a mun-kások azonban a határozatot megfellebbezték. A vállalat tartotta magát a döntéshez, azon-ban az alkalmazottak január elsején megta-gadták a csökkentett fizetések átvételét, majd kivonultak a műhelyekből és az igazgatósági épület előtt gyülekeztek össze. Azok a mun-kások, akik nem voltak hajlandók a munkát abbahagyni, megszólaltatták a gyár szírenáit.

A vészjelre azonban nem a karhatalom ér-kezett a helyszínre, hanem a közeli Astra-Romana gyár többszáz munkása nyomult be a Romano-Americana telepre, csatla-kozva a tüntető tömeghez.

A munkások mintegy 2500-an lehettek.

Déli 12 óráig a tüntetők delegációja és az igazgatóság a legkevésbé sem tudott meg-egyezni. Erre való tekintettel a hatóságok szí-goru előkészületeket tettek. Többszáz rendőr és néhány század katonaság vonult fel a gyár-telepek közelébe, a főügyésznek, a rendőr-kvesztornak, a térparancsnoknak és a mun-kafelügyelőnek vezetése alatt.

Összeütközik a munkásság és a katonaság

Délután öt órakor, amikor már minden el-csendesedni látszott, a rendőrség épülete előtt mintegy 1200 főnyi munkásság gyűlt egybe és követelte a lefogottak szabadlára helye-zését.

A tüntetők élén négy munkás azokat a fegy-vereket hordotta, amelyeket a barrikáda a csendőröktől vettek el.

A munkások be akartak hatolni a rendőrség udvarára, de ebben a rendőrök, katonák és a hirtelenében segítségül hívott tüzoltók meg-akadályozták őket. A közérő és a tüntető

többször is egymásnak rohantak. Az össze-tűzés során több lövés is eldördült. Hat óra felé, amikor a petroleumfinomító üzemekben beveződött a munka, százával siettek a mun-kások tüntető társaik segítségére. Hét órakor a munkásokat lovasság támadta meg és las-san hátraszorította a tömeget. Miután a ke-délyek a robbanásig feszültek voltak, a ható-ságok elhatározták, hogy szabadlára helye-zik a lefogottakat. Mikor ezt közölték a mun-kásokkal, akiknek száma időközben 5000 fő-nyire szaporodott, a tüntetők az Egyesülési térre mentek, ahol lelkesen várták szabadláb-

ra helyező társaik érkezését. Néhány mun-kás a téren levő szoborra mászott és szónok-latot intézett a tömeghez.

Este kilenckor és tízkor a karhatalom két-szer egymásután rohanta meg a tömeget, a mely az éjszakai órákban lassan-lassan el-oszlott.

Tíz óra felé Ploestibe érkezett Armand Ca-linescu belügyi alminiszter is.

A sebesülteket a ploesti kórházba szál-lították be. A munkások sérülései javarészt bajonettzurásoktól származnak.

Nyilatkozik a belügyminisztérium

A késő éjszakai órákban a belügyminisz-térium a következő kommunikát adta ki:

— A „Romano-Americana” ploesti pet-róleumvállalat munkásai kommunista ügynökök izgatására tegnap, február el-sején reggel elégedetlenkedésüket fejezték ki ama döntőbírósi határozattal szem-ben, amelyet igényeikkel kapcsolatban egy magasrangú bíró elnöklete alatt a tör-vényes bizottság hozott.

A kommunista izgatásra hajolva, mint-egy 1500 munkás hatalmába kerítette a társaság épületét s annak irodáit lerom-bolta.

A hatóságok délután 3 órakor a mun-kások egy részét szétszalták, más részét őrizetbe vették.

A lefogottakat Ploestibe szállító autó-buszokat a város határában fegyvertűz-

zel megtámadták. A kísértő csendőrök puskával válaszoltak, de senki sem sebe-sült meg. Három csendőrt megvertek és lefegyvereztek.

A törvényszék vizsgálat után valamény-ni őrizetbevetett szabadlára helyezte.

A gyárakból kitelepített munkásság tüntetést rendezett Ploesti utcáin és állo-másán, de 10 órakor szétszalták őket.

Sebesült nincsen. Az összes biztonsági intézkedések megtették.

A szociáldemokrata párt nyilatkozata

Ezzel egyidejűleg a romániai szociálde-mokrata párt az éjszakai órákban az alábbi közleményt tette közzé:

„A szociáldemokrata párt a ploesti esemé-nyekkel kapcsolatban megállapítja, hogy az a munkások féktelen kihasználásának és az általános nyomornak a következménye, a mely különösen a petroleumvállalatoknál öl-tött megdöbbentő méreteket. A gyárakban diktatórikus és terrorisztikus állapotok ura-lkodnak, a télvíz idején történő leépítések pe-dig az elkeseredett hangulatot a végsőkig fe-szítették. Az Astra Romana, Romano Ameri-cana és Ferro Email-nál kötött kollektív szerződéseket nem tartják be és az igazság-bélyeg a munkáltatókat pártolják a hatósá-

gok. A forradalmi megmozdulásokért a fele-lősség azokat a hatósági közegeket terheli, a kik részrehajlásukkal eddig fokozták a mun-kásság elkeseredését.”

S. N.

Őfelsége a vendég!

Ez a mi jelszavunk és a mi sikereink titka.

Mindent a vendégért és min-dent a vendégnek!

A legjobbat, a legolcsóbbat!

A legjobb helyen fekvő szál-lodánkban nagyon jó szobát, kitűnő ellátással

12 P.-ért adunk

Bristol Szálloda

Budapest — Dunapart.

BUTORVÁSÁRLÁS
BIZALOM DOLGA!

BUTORAINK MINOSÉGÉBEN
NEM FOG CSALATKOZNI!

SZÉKELY és RÉTI
BUTORGYÁR R. T.

BRASSO
BUKAREST
MAROSVÁSARHELY

HIREK

Aludni jobb...!

A könnyelmű medvéknek, akik Gyertyaszentelő-napján megszakítják téli álmukat...

Tomboló krízis tornádója fúj — a barlangból, medve, ki ne bujj!

Mit láthat buksid most a földgolyón, főfödle réten, megdermedt folyón...?

Csak jajt, panaszt és vérző gondokat és háborút, mely szárnyat bontogat...

A vén Föld teste egyetlen kelés, forró lázzal vegyes hideglelés,

amely sorsokat ide-odadob... Higgyétek mackók, most aludni jobb!

Óh, átszendergett napok és hetek! — A medvékkel mért nem cserélhetek??

Nem járna fejem étkén és gunyán, szunnyadnék némán, ájultan, tünnyán.

Elnyomnám gondom felsíró szavát s úgy aludnék egy cudar éltén át!

NEMES FERENC

— MIÉRT DRAGA A CSIKSZEREDAI VILLANY. Csikszeredáról jelentik: A napokban számoltunk be Csikszereda város tanácsa azon határozatáról, mely szerint a magas villanyárakat redukálni akarja a városi üzemet bérló Ganz cégnél. Ezzel kapcsolatosan illetékes körökből szerzett információink szerint a Ganz cég semmiféle újabb redukción keresztül hajtani nem tud. Még az esetben sem, ha a várossal kötött szerződést kellene felmondania. Csikszereda villanyfogyasztása annyira minimális, hogy a mostani 1 lej 40 banis egységgel sem jön ki a cég, mert a fogyasztás felét állami intézmények veszik igénybe, melyek már közel két éve nem fizettek egyetlen banit sem. Csak az esetben lehetne kisebb mértékű ármérséklésről beszélni, ha az egyes közintézmények és állami hivatalok pontosan tudnák fizetni számláikat. Most csak azt kérdezzük, hogy a nem fizető állami intézmények helyett, miért kell a közönséget megnyomorítani. Ebből a szempontból az állam is magánfélnek számít.

— Meghosszabbították a hadirokkantak vasuti igazolványát. A CFR vezérigazgatósága a hadirokkantak és hadiösvények vasuti igazolványainak az érvényét meghosszabbította. Az új karnetek kiállítására ugyanis hosszabb időt vesz igénybe, amely előreláthatólag csak a hónap vége felé fejeződik be. A meghosszabbításról szóló rendeletet az összes illetékes szervekkel közölték.

— Influenza miatt zárva. Londonban olyan veszedelmes méreteket ölt az influenzajárvány, hogy igen sok üzlet zárva van és a redőnyökön a következő felirat áll: A személyzet megbetegedése miatt zárva.

— Ügyész, mint vádlott. Ingolstadt német város volt ügyészt, dr. Wiert tizenöt napos fogházra ítélték, mert autójával balesetet okozott egy kiránduláson és hazatérése után, hogy a baleset nyomait eltüntesse, autójának rendszámát megváltoztatta.

Csak most merje valaki mondani, hogy nincsen semmi újság! Mert igenis: van újság. Hitler a német birodalmi kancellár! Az öreg Akiba is kénytelen revidálni sajtóellenes nyilatkozatát, mert kiderült, hogy nagyon is lehet, sőt van is új a nap alatt, olyan új, amit pár esztendő előtt még az örültek házában se mertek volna elképzelni a gyógyítható betegek: Hitler kancellár lett! Olyasviamit történt most meg, lett valóság, amit csak a gyógyíthatatlanok tudtak elképzelni. Nem fontos, hogy Hitler meddig lesz kancellár, egy napig, vagy tíz évig: ma ő a 70 milliós német nemzet feje, legfőbb gazdája, anélkül, hogy neki magának volna feje, gondolata vagy koncepciója. Hiszen illyesmivel leghűségesebb fegyvertársai se gyanúsították meg soha. Megtörtént az ujkor legnagyobb csodája: a fegyelmezett gondolkozók, a legnagyobb filozófusok nemzete a gondolatnélküliséget, a tehetetlenséget, a tébolyt fogadta el, mint kormányzati elvet. Ez az első, egészen új valami, amivel Németország meglepte a világot. Meg kell adni, hogy a meglepetés nagy, ha nem is olyan döbbenetes, mint lett volna, ha háromnegyed évvel hamarabb következik be. A Németországban lefolyt különböző választások eredményei már megtanítottak bennünket arra, hogy a német népmilliók jelentékeny része egy valami különös, beteges pszichózis hatása alatt elvesztette józan ítélőképességét. Ez nem új, a középkorban sok hasonló eset volt, ha fertőző erejében egyik se érte is el a hitlerizmus kiterjedését. Rendszeresen valási téboly volt mindegyiknek a magoa. A hitlerizmus is hasonló betegség, azaz a különbséggel, hogy nem egy fantáziát lángra gyújtó misztikum, hanem egy fetis, egy szürke, egészen hétköznapi, minden jellegzetes vagy szokatlan tulajdonságokat nélkülöző ember ennek az óriássá nőtt epidémiának a fészke, Hitler fellépésének első napjától máig, kancellárságának első napjáig nem változott meg, nem árult el semmi olyan tulajdonságot, amely nem az átlagos, jelentéktelen, szellemileg elmaradt, kicsinyes kispolgár tulajdonsága ne volna. Azért olyan nagy a szenzáció, mert először történik meg, hogy a tömegörület kezébe kerül egy ország kormányzati gépezete és ez a tömegörület, mint a tehetségnek, tudásnak, szellemiségnek, szervezőképességnek, koncepciónak, bátorságnak, szóval minden érdemnek kulminált negációja: trónszékbe ülheteti, uralkodóná teheti a fejnélküli embert. Fejnélküli császárok és királyok ültek már trónszéken, de hatalmukat mindig örökségben kapták, soha milliók akaratának nem voltak a kifejezői. Most történt meg először, hogy megbetegedett népmilliók egy fejnélküli embert állítottak országuk élére.

— 72 éves vőlegény és 71 éves menyasszony. Nagyvárad tudósítónk jelenti: Nem mindennapos házasságkötés történt a nagyváradai anyakönyvvezetői hivatalban, ahol Budor István 72 éves vőlegény és Buduc Julin 71 éves hajadon léptek házasságra. A „fiatal pár” tudnillik 49 éven keresztül élt együtt „vadházasságban” s most együttesük ötvenedik évében elhatározták, hogy törvényesen is egybekelnek és mint tisztességes házastársak akarnak meghalni.

— Shaw táncot kreál. Bernard Shaw a modern táncok „értelmetlensége” és erkölestelensége” elleni harcában egy balettmesterrel együtt új táncot kreált és ennek a táncnak nagyarányú propagandát akar csinálni. Hogy a táncolók hogyan fogadják ezt az erkölcsös kreációt, az természetesen más kérdés.

— Fiatalkori bünszövetkezet Berlinben. A berlini rendőrség letartóztatott egy bünszövetkezetet, amelynek tagjai közül a legidősebb tizenhétéves. A fiatal csibészársaság 30 autólöpést követett el és hetven automatát fosztott ki.

— A kigyó a legbutább állat a világon. Párisból írják nekünk: Francis G. Benedict, a világhírű biológus, aki évtizedek óta az ember és a kigyó patológiája viszonyával foglalkozik s ebből a célból a hidegvérű kigyók hőmérsékletét az emberi hőmérsékletre emelte, Párisban előadást tartott a kigyókról. Szerinte a kigyó okosságáról elterjedt vélemény legenda. A kigyó a legbutább állat a világon. Ellenben nagyon hasznos állat, mert szervezete sok belső rokonságot mutat fel az emberével és hozzájárul az emberi test megismeréséhez. A tudós szerint a kigyó husa — bizonyos népek számára — élvezhető. Az ausztráliai bushman valóságos kéjjel fogyasztja el a kigyópecsenyét, amely sok proteint tartalmaz.

A megkontrázott Akiba

Az osztrák kormány és a fegyvercsempészs

Bécs, február 3

Az osztrák kormány ma válaszolt az angol és francia ügyvivők jegyzékeire, amelyekben azok a hirtelenbéli fegyvercsempészésre vonatkozólag kértek felvilágosításokat.

A bécsi kormány válaszügyvéze a kért felvilágosításokat megadta, de a kérdésben schol sem foglalt állást.

Szenzációs orvosi bravur egy londoni kórházban

London, február 3.

A legtöbb angol lap egy hetvenkétéves nő csodálatos esetét közli, akit a londoni Szentgyörgy-kórház orvosainak

sikerült halottaiból föltámasztani.

A betegnek sejtelve sincs az esetről és nyugalma érdekében titkolja is előtte. A nőn súlyos műtétet kellett végrehajtani, amelynek befejezése után még az elkábitottság alatt valóságilag meghalt, érverése, szívműködése, lélegzése megszűnt.

Erre az orvosok ereibe corabint, szívébe pedig adrenalint fecskendeztek be és egész éjjel ápolták. Másnap magához tért, majd fokozatosan erősödött, sebei behegedtek, úgyhogy két-három nap múlva teljesen egészségesen térhet vissza otthonába. Állítólag ez az első eset, hogy az ilyen életrekeltség tartós eredménnyel járt.

Érdekes kémkedési-pör a nagyváradí tábla előtt

Nagyvárad, február 3.

Fmlékeztet a nagyváradí Berger Miklós borbélysegéd és Sebesi László kémkedési ügye. A két fiatallembert nemrégiben elítélték, mert Magyarországnak kémkedtek és egy debreceni kémirodával állottak összeköttetésben, ahonnan havi fizetést kaptak. A „kémjelentések” azonban csupa naiv és jelentéktelen dolgot tartalmaztak.

Sebesi hét, Berger öt évi kényszer-munkát kapott.

Ma került az ügy a tábla elé, ahol a védők indokolatlannak mondták a vádat, hiszen még ha a kezdetleges kémek kaptak is tizedet, de nem jelentettek semmi komoly dolgot. Fildán főügyész fenntartotta a vádat azzal, hogy az egyszerűnek hangzó levelek kémnyelven súlyos politikai és katonai titkok elárulását is jelenthették. A tábla február hatodikára halasztotta az ítélet kihirdetését.

— A legtöbb keresztnevi ember. Londonból jelentik: Havannában házasságot kötött Kuba legtöbb keresztnevet rendelkező polgára. Teljes neve: Ignacio Florencio, Octavio, Leopoldo, Eurique, Carlos, Pedro, Luis, Jacquin, Salvador, Manuel, Lorenzo, Esteban, Modesto, José, Boada Maria.

Minden vendég fejedelmi hajlékot talál a bukaresti Grand Hotelben. Szállodánk jelszava mindig az volt, hogy a vendéget tényleg „kedves vendégnek” nézzük. Szállodánk egyetlen percig sem tért el ettől az irányelvtől és valóban a Grand Hotel nem sajnál sem pénzt, sem időt, hogy teljes mértékben kielégítse vendégeinek kívánságait.

Eltekintve szobáinktól, amelyek felvannak szerezve mindennel, ami modern és kényelmes: fürdő, telefon, meleg- és hidegvíz szolnáltatás a nap minden órájában, lift stb. vendégeink rendelkezésére bocsátjuk közmondásossá vált előzékeny kiszolgálásunkat is.

A bukaresti Grand Hotel vendége tehát nemcsak ágyat talál, amelyben kényelmesen lehet pihentetni, hanem egyben olyan hajlékot is, amely mindenben pótolja „az otthon” kényelmét. Elegáns hall, látogatók fogadására intim szalon, kitűnő büfé, a főváros legnagyobb és legergészséges bár-étterme, Grigoraş Dinicu mester zenekarával és a Hönigsberg-Seidman jazz-sel, mindez ugyanabban az épületben a vendékek rendelkezésére áll, meglepően olcsó árakon.

A bukaresti Grand Hotel mindezeket kívül még egy fontos előnnyel rendelkezik: a főváros központjában fekszik, a Calea Victoriei és a Lipscau sarkán, a posta és a Banca Naţională épületeivel szemben, a gyönyörű „Galeries Lafayette” áruház mellett.

Szobaárak 130— lejtol kezdve

— MEGJELENT A KORUNK FEBRUÁRI SZÁMA. Az összes magyar nyelvterületeken közismert Korunk februári száma főrészen négy terjedelmes tanulmányt közöl a magyar középiskoláról. Ezek a tanulmányokon kívül a februári szám érdekesebbnél érdekesebb társadalomtudományi, természettudományi és technikai kérdésekkel foglalkozik. Itt a romániai korporációs ideológiáról. Terjedelmes tanulmányt közöl a világ gazdasági változásai és a technika kapcsolatáról. Alaposan elemzi a munkakényszer és munkaönkényszer problémáját. Bemutatja a német nemzeti szocializmus pártjait. Világos feleletet ad arra, hogy javult-e az utolsó hónapokban a világ gazdasági helyzet. Beszámol a legújabb európai kultúreseményekről. A Kulturkrönika, Természet és Technika és Szemle rovatokban husz kisebb cikk foglalkozik a legaktuálisabb művészeti, társadalmi és technikai kérdésekkel. Ezt a gazdag anyagot abszolút művészi értékű versek és novellák egészítik ki. Elfizetni óhajtoknak ingyen küld mutatványszámot a Korunk kiadóhivatala, Cluj, Calea Marechal Foch 15.

— Rossz reklám a háborúnak. Csikszeredáról jelentik: A csikmegyei falvakba sűrűn érkeznek olyan levelek, amelyekben a hadifogságból visszamaradt székelyek hozzátartozóiktól házasságitásukat sürgetik. Legutóbb Operea István irt levelet Oroszországból Csikszentdomokosra, amelyben bátyját arra kéri, hogy visszatérése érdekében indítsa meg a szükséges eljárást. Oprea a belügyminisztériumhoz fordult, a honnan azt a választ kapta, hogy a volt hadifoglyok házasságitása az illetékes prefektusok hatáskörébe tartozik s egyben egy listát is mellékeltek, amelyben a visszatérés kapcsán igényelt okmányoknak egész halmaza szerepel. A különböző igazolványokon kívül a visszatérni szándékozó volt hadifoglyoknak hivatalosan igazolniuk kell, hogy megfelelő vagyonra van, amiből hazajöte után megélhet. Csak ilyen okmányok beszerzése után indíthatja meg az illetékes prefektus a hadifoglyok hazahozatala iránti diplomáciai eljárást. Eszerint az állam csak a vagyonos hadifoglyokat enged haza, míg a szegényebbek kénytelenek lemondani arról, hogy otthonukat és hozzátartozóikat megegyeszer viszontlássák. Kissé rossz reklám ez a háborúnak.

— Svájcban törvényt hoznak a bankok ellenőrzésére. Amerikai példára Svájcban is azzal a tervvel foglalkoznak, hogy a bankok ellenőrzésére külön törvényt hoznak.

— A ZERNISTI GONDOK VALÁSTÁSA. Hirt adtunk arról, hogy a zernesti községközösség Grabányi Károly volt gondnokot egy szótöbbséggel újraválasztotta. Ezt a főhatóság megsemmisítette. Az új választás során, ellenjelölt nélkül, 44 szavazattal gondnok lett Gregorsch Viktor, főgondnokká egyhangulag Huber Ferenc ottani tekintélyes iparost választották meg.

— VALLÁSOS ESTÉLY. A brassói magyar evang. Leányegylet vasárnap, folyó hó 3-án este 6 órai kezdettel a magyar ev. templomban vallásos estélyt rendez, melyre egyházközségünk tagjait és barátait ez uton is szeretettel meghívja.

ASTRA MOZGÓ

BRASSÓ

Február 3-ától

„HAJNALI PÁRBAJ”

Titokzatos gyilkosság — és ezzel megkezdődik a vad hajsz — férfi-férfi ellen — jog és igazság, bűn és igazságtalanság ellen. A rendőrség finom szimatu kopója megtalálja a gyilkosok nyomát — ettől kezdve állandó felügyelet alatt állanak a gonosztevők — a rendőrség mind szorosabbra huzza nyakuk körül a hurkot — uiaabb gyilkosság — szemtelenül-vakmerő lopás után — szenzációs tüzi harc fejlődik ki a rendőrség és gonosztevők között — ropognak a sortűzek, repülnek a golyók, törnek az ablaküvegek, egy lövés... Amor ijjáról indítva... a szép asszony szívébe hatol!!

LUDWIG EMIL SAJÁTMAGÁRÓL

A Svájcba repatriált német író elmondja, hogy miért hagyta el hazáját

Megyek előre utamon, fáklyát gyújtva az emberiségnek

Genf, február 3.

Genf közönsége feszült izgalommal várta Emil Ludwigit. Nemcsak azért, mert Ludwignak legutóbb világraszóló sikerei voltak Sztalinról és Mussoliniról írt munkáival, hanem mert a Németország legutóbbi háborús áramlatai közepette külföldre távozott író legutóbb svájci állampolgárságot vett fel és egy svájci falucsukában telepedett meg.

A svájciak pedig pártolják a hazai ipart. Ludwig tiszteletére is — mint az alábbiakból látni fogjuk — nagyon megértő, tiszteletteljes publikum sereglett össze a genfi Salle de la Réformation-ban, az átfogó európai megnyilatkozások stilszerű hajlékában.

Emil Ludwig ügyet sem hederít a hallgatóságra, elfoglalja helyét az előadói asztalán és lelkendezve felolvassa egy tagadhatatlanul jóslókért brosuráját.

A LESZERELÉSI BLÖFF

Volt mindenféle izes csemege ebben a Ludwig-féle vegyes-felvágottban. Egy kis tündérmese, amelyben Európa hercegkisasszonnyá varázsolódott át, kapunk belőle egy kis szikrázó napfényt, a Földközi-tenger partjáról, amely egész pontosan 1960-ban, tehát csekély 30 év múlva déli határa lesz az Egyesült Európai Államoknak, aminek eljövetele mellett már Briand és Herriot is megnyilatkozott ugyanennek a reformációs teremnek a falai között. Sajnos azonban, úgy látszik, a világ sorsa nem a jóindulatu emberek kezébe van letéve. Enyhe szociológiai aláfestése is volt a lelkesen röppenő szavaknak, amelyekkel megállapította, hogy a háborús veszedelmek menüjével több szikrája rejtőzik ma a légkörben, amikor nem 24 ország verseng az érvényesülésért, hanem 32, amikor a nagyhatalmak hadianyagipara országhatárokon felül kéz a kézben dolgozik az új vérözön eljövételén, amelyről Anatole France szerint éppen csak azok nem tudják, hogy a haza helyett a tisztviselői felvirágzásáért ontják életüket, akik ténylegesen elvéreznék a háborúban.

Azonkívül Ludwig a közönség élénk randuma közben megszurkálta a leszerelési konferencia jelenlévő delegátusait, mondván: ha valaki két évvel ezelőtt mély álomba merült volna, és most belépne a leszerelési blöff szent hajlékába, bizvást azt gondolná a jóember, hogy a bolondokházába toppant, akkora haladást tettünk meg a leszerelési terén — hátrafelé.

Idézte Briand szellemét Jaurés-éval együtt, egy és ugyanazon mondatban, linom megjegyzést tett a hirhedi lengyel hadianyaggyártó Zacharoffra és ezzel kapcsolatban az ő „Versailles” című történelmi drámájára, amelyben Zacharoffot is színpadra vitte, majd egy szelvényes idézet hangzik el a nagy svájci szellemnek, Forel Ágostonnak hagyatékából, aki a Népszövetséget egy komplikált szervezethez hasonlította, amelynek se izma, se feje nincs. (Mire néhány párosas ur, aki a földszinten foglalt helyet, kényelmetlenül feszegette a nyakát). Annál melegebb dicséret járt ki Mottának, amiért a svájci konföderáció legutóbbi kitűnő feje szinte egymagában nerte követelni a Népszövetségtől a büntető rendszabályok alkalmazását a fenetelen ambíciója, veszedelmű Japánnal szemben.

RÖHÖGŐ TUNTETŐK

Mikor az elvarázolt hercegkisasszony, Európa felébredt volna álmából, a májdomeneti karzatról villámgyorsan élénk juthat támadt, amelyről első pillanatban kitűnt, hogy szervezett tüntetői műve. És ez a különös, az első hallásra szinte a túlvilágról Ludwig felé adressált gunyos röhögés most már ötpercenként megismétlődött és abban a pillanathan érte el csúcspontját, amikor a világhírű író a haladásról és az általános emberi jóllétról beszélve, amellet kardoskodott, hogy az európai értelmiség színeje a haladás és népjólét kiharcolása szempontjából a köztársasági mozgalomhoz csatlakozott.

E pillanatban a tüntető, akik a jelek szerint hitlerista érzelmű német diákságból és Georges Oltramare-nak a humorával gyilkoló genfi fasisztavezérnek híveiből toborzódtak össze, újból éles ha-

hotára fakadtak. A hallgatóság ekkor elvesztette a türelmét és megvédte az író tüntetőikkel szemben.

— Ki a neveletlen csirkefogókkal! — hangzott kórusban mindenfelől.

És a közönség összeszaladt és ordított, miközben a teremőrök odafenn a kakasülön erőlyesen galléron ragadták a közbekacagókat. Csaknem öt percig tartott a tumultus és a mozgalmas jelenetek folyamán fő volt, hogy hirtelen összeszűzésre kerül a sor a Ludwig-párti polgárok és Hitler genfi fanatikuskai között. Végül is azonban a termet sikerült megtisztítani a neveletlen fiatalságtól, és Emil Ludwig, akinek arcán egész idő alatt egy izom sem mozdult meg, pillanattal később már higgadtan folytatta előadását, mintha misem történt volna.

SZEMTÖL-SZFMBE

Előadás után felkerestem a Salle de la Réformation studiójában a mestert.

— Megenged néhány kérdést — saját magáról?

— Most nem — de talán két hét múlva, ha visszajövök, rendelkezésére állok. Különben Önök, magyar újságírók élénk

sőt veszedelmesen sziporkázó fantáziával vannak megáldva. Körülbelül úgy dolgoznak, mint én — annakidején...

— Csak hogy én aligha tudnám kiverekedni azt, hogy egy Mussolinit, vagy egy Sztalint olyan hosszasan, sokszor modelülésre kényszerítsek, mint Ön.

Ludwig erőlyes vonásai akaratlanul is enyhülésbe hajlanak, már felelni akar, amikor felcsendül a fonográfrol a saját hangja, amely az imént végetért előadását öröközte meg.

Az író erre kihuzza magát és csak ennyit mond:

— Hogy miképpen csinálom az interjúimat? Hát kieszközölöm az első alkalommal az első audienciát és a többi már a szuggesztív módszerem mulik. Érezték csak a jóemberek, hogy a velem való beszélgetés közben is nőnek, sőt akkor kapcsolja csak őket össze egy rejtett fluidum a történelemmel és akkor nyert ügyem van...

— Miért hagyta el Németországot?

Az író most komolyan, mélyen a szemébe nézett.

— Mert fáj olyasvalakit, aki a szívéhez legközelebb van, a hétköz-

napi gyűlölködések és kilengések porában csuszba látnunk.

— És Svájcban hogy érzi magát? Kik érdeklik jobban, a svájci polgárok, vagy a náluknál is hidegebb Alpeszek?

— Sem az egyik, sem a másik — mosolyog Emil Ludwig. — Hanem egyszerűen csak az élet tetszik a maga elmélyedésre alkalmas lehetőségeivel. Talán kevésbé gondolkozom transzcendentálisan, mióta a földön járkáló, jelennek elő nyers és anyagiass svájciak közt élek, de azért csak szeretem-becsülöm őket és vidáman dolgozgatok közöttük.

— De ha itt is megesik Önnel, hogy ilyen tiszteletlen ünneprontást kell elszenvednie...

— Mondom, úgy vallat, ahogy egy diktátort szokás. Ha Nansen szembe szállt a fjordok minden kockázatával, a vaskancellár ügyet sem hederített Európára, azt hiszi, a modern biográfiai regények íróját meg lehet felemlíteni üres manifestációkkal. Különben is sok fenyegető levelet irnak nekem Németországból, hogy miért fordultam el az országtól stb. stb. Ez aztán a legnagyobb igazságtalanság irányomban. Hát elszakadhatok én a német kultúrtest emelőiről? De igenis, megyek előre utamon, fáklyákat gyújtva az emberiségnek, mely a faji és nemzeti gyűlölködések, féltékenységek, háborús miazmák fertőjéből — lellem hitével palom — egy tisztultabb, virágosabb mező napsütésébe fog hamarosan felérkezni.

Emil Ludwig többet azután nem mond magáról, de újból megígéri, hogy két hét múlva visszatér Genfba és akkor hosszasan elbeszélgetünk.

Seidner Imre

Erőszakkal kiszabadították letartóztatott társaikat a vasgárdisták

A kerületi kapitányságon megvertek egy rendőrszert és széldulták a berendezést

Bukarest, február 3.

Részletesen megemlékeztünk arról a botrányos vasgárdista verekedésről, amelynek áldozata egy bukaresti mérnök. A rendőrség a verekedés miatt letartóztatott két bűdosseget és három vasgárdistát. Az éjszaka három óra felé a vasgárdisták megtámadták a kerületi kapitányságot, ahol a három vasgárdistát tartották őrizetben. A támadás ellen tiltakozó rendőrkormányt súlyosan meg-

verték a diákok, közben az egyik elvágta a rendőrszem telefonvonalát. A kényszerhelyzetbe került rendőrszertől több lövést adott le a levegőbe, mint hogy telefonálni nem tudott.

A diákok a kerületi kapitányság egész lelsejét széldulták, három társukat pedig kiszabadították. Megállapították, hogy a támadók ugyanazok voltak, akik a Calea Victoriei is a botrányt rendezték. A belügyminisztérium elrendelte a romboló vasgárdisták őrizetbevételét.

Európa válóperes-paradicsoma: Lettország: Mi a szerepük a rigai ház mestereknek a német állampolgárok politikai válópereiben

Berlin, február 3.

A német bíróságok előtt az elmúlt hónapokban érezhetően megcsappantak a válóperes tárgyalások. S csak most jöttek rá, hogy mi ennek az oka.

Mert ahogy a skóciai Gretna Greenben a legandás híri kovácsmester a házasság édenkertjének őre, aki minden hosszadalmas nekikészülés és igazoltatás nélkül összeadja és házasságnak nyilvánítja az elébe járuló párokat, — épp úgy

örzik a válóperes menyország külsőbét kitűnő rigai ház mesterek.

A lett válóperes jognak ugyanis egyik lényeges paragrafusa kimondja, hogy a házasságok felbontására nem a nemzetiségi, hanem a területi elvet tartja szem előtt a törvény. A válásoknak ilyképpen rendkívül kedvező lettországi törvény nem érdeklődik aziránt, hogy bulgár, vagy norvég, svájci vagy albán-e a válóperes bíróság előtt megjelenő házaspár, hanem csak azt követeli meg, hogy az illető lettországi lakos legyen.

És ennél a kérdésnél léptek akcióba a rigai ház mesterek.

A szigorú jogi felfogás szerint állandó tartózkodási és lakóhelynek az tekintendő, ahol az ember állandó és rendszeres működését kifejti. Ennek a megállapítása azonban a gyakorlatban abból áll, hogy megkérdezik,

bejelentette-e magát a rendőrségnek a polniakoró fel.

Ha igen, akkor már is. ripsz. rapsz. minden nagyobb teketóriázás nélkül elválasztják élettársától.

Azt pedig, hogy eleget tett-e valaki a

rendőrségi bejelentési kötelezettségének, Lettország fővárosának, Rigának ház mesterei vannak hivatva igazolni s ha pedig valaki kellőképpen tartalmas kényszerítással tudja az illetékes ház mestertől már előzetesen is kifejezésre juttatni utólagos hálalkodásának várható nagyságát, az ilyen válóperes fél könnyedén kikérülheti az előírt 55 napos ott tartózkodást s már akár megérkezését követő második 24 órában megszabadulhat a házasság bilincseitől.

Érdekes egyébként, hogy a német állampolgárok — mert hiszen 90 százalékban németek a lettországi válópereskedők —

legújabb politikai okokból kívánják a házasság felbontását.

Számtalanszor előfordult, hogy felháborodott feleség jelentkezik Rigában, válni akar férjétől, aki belekeveredett valamilyen szélsőséges mozgalomba, a melynek politikai tendenciáját talán még csak eltűné a hitves, de azt már nem hajlandó helyeselni, hogy férje ott, abban a bizonyos szervezetben a késő éjszakai órákig együtt táborozzon-sátorozzon ifju és csinos hölgytagjaival a megfelelő politikai frontszakaszban. Más esetekben viszont a férj háborodik fel azon, hogy felesége tegezódik és meghitt politikai viszonylatban áll, mondjuk, egy egész rohamosztag emberével, viseljenek bár azok vörös szovjetszallagot, vagy fekete horogkeresztet.

A válóperes járványnak mindenestre a rigai ház mesterek tiszteletreméltó testülete örül legjobban.

Rendszeres repülőforgalom Bukarest—Belgrád között

Temesvár, február 3.

Illetékes körökben komoly tárgyalások indultak arra vonatkozólag, hogy a Bukarest—Belgrád közötti légiforgalom érdekében Temesváron egy montórállomást állítsanak fel.

Ugy látszik, hogy a tárgyalások már a befejezés előtt állanak, mert a város tulajdonát képező és Bukarest—Kolozsvár között közlekedő Timis nevű személyszállító repülőgépet Temesvárra szállítják s még egy másik repülőgépet is szándékoznak vásárolni hozzá, hogy végérvényesen beállíthassák a Bukarest—Belgrád közötti állandó repülővonalat.

Ob j

Előkelő bukaresti vendégek tanulmányozták Temesvárt

Temesvár, február 3

Temesvárnak előkelő látogatói voltak a napokban.

Ciriacescu Oscar, a Nemzeti Bank alkormányzója külföldi útja előtt Temesváron kiszállott a Bánság fővárosában és látogatást tett a különböző kereskedelmi és ipari érdekeltségek vezetőinél, hogy tájékozódást szerezzen a Bánság gazdasági és pénzügyi helyzetéről. Ciriacescu minden iránt élénken érdeklődött a tapasztalatai általában kielégítettek.

Pop Jonel belügyi államtitkár is meglátogatta Temesvárt. A város vállalatit tanulmányozta behatóan, tekintettel a közzelgő kommercializálásra.

A román állat- és huskivitel erős visszaesése 1932-ben

Bukarest, február 3.

A román állatexport szindikátusok adatai szerint 1932-ben 19.364 marhát (1931 99.593), 190.346 drb. sertést (197.280) és 1.896.092 kg. friss húst (3.445.405 kg.) vittek ki. A kivitel legnagyobb mennyisége Ausztriába irányult, 4565 drb. marha és 97.263 drb. sertés, szemben az 1931. évben kivitt 29.947 drb. marha és 123.032 drb. sertéssel. Ausztriába kivitt friss húsak mennyisége 753.637 kg.-ot tett ki, míg 1931-ben ez a mennyiség 2 millió kg.-ot is meghaladta.

A felvevő államok között azután Csehszlovákia következik 815 drb. marhával (1931. 13.535) és 37.872 sertéssel (73.737). Az 1930—31. években erőteljesen nekilendült olaszországi kivitel a jugoszláv transzittalóm és a hetszeresen felemelt olasz vámok miatt teljesen megakadt. Franciaországba Románia 1932-ben 2196 drb. marhát (17.786), 2600 birkát (6237) és 412.270 kg. birkahúst (518.215 kg.) vitt ki. A Németországba irányuló kivitel csak jelentéktelen volt.

SPORT

A modern lkarusz

Norvégia si-sportjáról, 130 méteres ugrásról, világrekordról beszél

Ahol a háziasszony sive! megy a piacra

Brassó, február 3.

Lezajlottak Románia országos sibaajnokságai. Mészse a mezőny élén, hatalmas ponteltőnyvel végzett a norvég Ruud Sigmund. Akinek olyan sikere van a sportban, mint Nurminak az atlétikában. Világrekordot tart az ugrásban: 81 és fél métert repült a levegőben, motor, benzín, szárny nélkül, két deszkával a lábán.

Norvégiának a sportot őshazájának rzülte. Szőke, huszonhat éves, alacsony, sovány, izmos legény. Itt ül velem szemben a Koronában és Norvégia sportjáról beszél.

Nem tudok válaszolni arra a kérdésre, hogy hány ember szik házamban. Nálunk nem csak sport a szik, hanem játék, közlekedési eszköz is egyuttal. Mondhatnám, hogy mindenki szik. A gyermekek sivel járnak iskolába, a postár sivel viszi a leveleket, a gazdasszony sivel megy bevásárolni. Nem is lehetne másként közlekedni ott, ahol hat hónapig is eltart a tél.

A versenyzők számáról tudna valami adatot adni?

Hozzávetőleg igen. Ugyanis Norvégiában az a szokás, hogy az új év első vasárnapján minden kis és nagy egyesület megrendezi a maga házi versenyt. E napon szerke az országban körülbelül tízezer szik versenyez. E versenyek legjobbjai indulnak aztán az országos versenyen.

Mivel magyarázza a norvég ugrók elsőségét?

A rengeteg ugrósánc. Minden falucsukában van két-három ugrósánc, amelyen 30-70 métert lehet ugrani. Vannak 20-30 tagból álló egyesületek, melyek külön ugrósáncot építettek. A rendkívül változatos és tagolt norvég földön mindenhol lehet alkalmas terepet találni sáncépítésre.

Hány éves korban kezdenek ugrani?

En hét éves koromban indultam először nagyobb versenyen, ahol tizenöt évesek is indultak. Tizennyolc métert ugrottam és buzditásul értékes érmet kaptam. Egyébként számtalan tizennyéves fiú ugrik 50 méteren felül. A legnagyobb teljesítményt 17-22 év között érhetik el az ugrók.

Hány méteres ugrás a maximális emberi teljesítmény? - vetem fel.

A siugrás és sáncépítés világhírű szaktekintélyének véleményét adhatom csupán. Straumann mérnök most épít a franciasvájci Villars-ban egy olyan sáncot, melyen a számítások szerint 85-90 métert, esetleg 100 méteres ugrást lehet elérni. Ha a sánc megfelelő,

az ugró kibírja ezt a távot. Az emberi teljesítmőképesség végső határa Straumann szerint 130 méter. E bosszu ugrásnál a szik körülbelül 125 km-es óránkénti sebességgel repül, a mi ki lehet bírni azonban a talajjáról olyan erővel zuhan az ember a hóra, amit alig bírhat ki a szervezet. Egy 130 méteres ugrásnál 45 méteres mélységbe zuhan a versenyző a hóra a határ, amelyen túl aligha lehet menni. Hogy a gyakorlatban hány méterig jut el az ember, ki tudná megmondani? 80 méteresnél nagyobb ugrási lehetőséget biztosító sáncot csak kísérleti célra építenek, versenyt ilyeneken nem rendeznek.

Hogyan jutott el a világrekordig? - kérdez. Azonban magáról nem szívesen beszél. Öszintén szerény.

Tizenhétéves koromban arattam első nagy sikeremet. Ekkor győztem Tullin Thams felett, aki az 1926-os években a legjobb ugró volt és külön stílust hozott be az ugrásba. 70 és fél métert ugrottam ekkor. A következő évben megjavítottam világrekordomat 72 és fél méterre. Indultam az összes nemzetközi sibaajnoki versenyekre. Ma is fennálló világrekordomat Dapostar értem el, 81 és fél méterre állott ugrással, melyet még nem szárnyalt túl senki. A lakeplacidi olimpián betegem indultam, 65 és fél métert ugrottam, majd versenyen kívül 70 és felet, azonban vakbélfajdalmaim miatt nem fejtettem ki teljes képességemet. A verseny estéjén meg is operáltak.

Mit érez ugrás közben?

Nem tudok elképzelni fenségesebb érzést, mint ráfeküdni a levegőre és uszni, repülni rajta 70-80 métert. A levegőben a normálisnál sokkal gyorsabban, tisztábban gondolkodom, jól látom, hová fogok lerni és meg tudom változtatni az ugrás irányát, ha látom, hogy rossz helyre esem. Akár másfél métert is lehet változtatni az irányon.

Brassó?

Végteletlenül jól éreztem magam. Lexen Frigyes sibaajnok vendége voltam, de mindenki a legnagyobb kedvességgel foglalkozott velem. Kifűnő sítérp Brassó vidéke, sok a tehetséges szik a fiatalok között. A legszebb emlékekkel távozom innen.

Programja?

Budapestre megyek, mint a Gresvig-sportáruház képviselője. Itt esetleg ugrók a svábhegyi sáncon, majd az innsbrucki versenyeket nézem végig. (Mint irtuk, a norvégek nem indulnak. Szerk.) Innen Oslo-ba megyek, haza. A cégem épített egy óriási sáncot, me-

Ilyen világítás mellett éjjel is lehet ugrani s mely mint ilyen, első a világon.

Bucsuzik, elhagyja Brassót, melynek 3000 embere felejtételesen látványként zárta emlékezetébe a szárnnyelküli modern lkarust, Ruud Sigmundot.

Székely Géza

Magyarország csoportgyőztes a főiskolai jégghokki tornán

Bardonecchia, február 3.

A főiskolai világbajnokság versenyei a meleg idő ellenére is tovább tartanak. A magyar koronggütők az olaszok feletti 1:0 arányú győzelmük után a csehszlovákokkal mérkőztek. Eredmény 2:1 (1:0, 0:0, 1:1), a magyarok javára. Gólvők: Miklós és Jeney. A magyar csapat a győzelmével csoportgyőztes lett.

Az akadályversenyt olasz szik, Streit nyerte meg, 2 perc 55.1 mp. idővel. A magyar és román szikok helyzetlenül végeztek.

Rövid sporthirek

Az innsbrucki európaajnoki siver-sény 11 számára, összesen 927 nevezés érkezett be. Magyarország 76, Románia 28 nevezéssel indul. A sorsolás szerint a stafétában Magyarország 9-es, Románia 10-es rajtszámot kapott.

A Magyarország-Csehszlovákia asztali-tennisz csapatverseny a magyarok 5:4 arányú győzelmével végződött. Swoboda verte Kelen, Barna pedig Hammert. 1:1 Kolar győz Dávid ellen, de Barna Swobodaival szemben győz s így újra egyenlítés következik. Kelen Kollárral szemben 21:21-ről vesz, de Dávid újra egyenlít, Hammert verve. 3:3. Kolar könnyen veri Barnát, újra a csehek vezetnek 4:3-ra. Dávid veri Swobodát 4:4, majd Kelen megszerzi a győzelmet, veri Hammert és győz Magyarország idegtépő harcban 5:4-re.

A műkorcsolyázó Európaajnokságon Londonban Schäfer Károly (Bécs) győzött. A nők közül Sonja Henie lett első, második Fritz Burger. A párosban a Papetz-Zwack bécsi pár győzött.

A román bobcsapat megérkezett a franciaországi Chamonix-ha, ahol az európa-ajnokversenyen indul. Az első edzésen jó eredményt értek el és szép helyezésre van reményük.

A magyar váltatott ökölvívó csapat elindult északi túrájára, melynek során Varsóban, Helsinkiben (Finnország), Stockholmban és Göteborgban mérkőznek.

Legjobban beváltak

TRITSCH SPORTÁRUHÁZ
BRASSÓ, (Kolostor-u.)
Str. Voivodul Mihai 20
Téli sportfelszerelése.

Minden 50 éven felüli ember számára fontos

Könnnyen érthető, felvilágosító munka a rendkívül elterjedt és kellemetlen betegség megelőzéséről és gyógyításáról

A prostata-megnagyobbodás

lényege, jelei és gyógyítása — E most megjelent újdonságot Dr. Goldner Victor urológus szakorvos írta. — Ára 102.- Lei. — Kapható a

BRASSÓI LAPOK KÖNYVOSZTÁLYÁBAN.

Újdonság

Szabadalmazott PÁSZTORI & HETTMANN-féle hygienikus csőágy, szallagos, ruganyos sodrony-ágybetéttel, mely az összes eddigi ágyakat és ágybetéteket felülmúlja. Rendkívül erős, szép és izléses kivitelben. A sodronybetét szallagait tágulás vagy szakadás esetén bárki önmaga kicserélheti ujakkal, nem kell külön javításra küldeni. Egészséges és nyugodt alvást biztosít. Ágybetétet kívánságra bárkinek kipróbálásra rendelkezésre bocsátunk.

Előfűlti gyár. ója: **PÁSZTORI & HETTMANN**

— A BRASOVIA SPORT CLUB február 3-án, pénteken este fél kilenc órakor fontos ügyben gyűlést tart a Gaminus vendéglőben s ezuton is kéri a játékosok és pártoló tagok megjelenését a vezetőség

Szerkesztői üzenete

— A. M. Sepsiszentkirály. Finta Zoltán az ügyre visszatér és magánlevélben válaszol Önnek. — M. M. Déva. Ha Ön csak mint tanu szerepelt, az ezen minőségében tett vallomásaért csak az esetben vonható felelősségre, ha beigazolást nyer, hogy hamisan vallott és tett esküt. Egyéb tekintetben az esetleges felmentő ítélet, Ön ellen sem büntetőügyi, sem polgári eljárásra alapul nem szolgálhat. Ne hagyja magát megzsarolni, hanem haladéktalanul vegyen jogsegélyt igénybe, ha valamit érez. Arról, hogy mi állítsunk Önnek ügyvédet, szó sem lehet. B. I. Valea Calugareasca. Ha a ploestii közjegyző nem tudott az Ön irásával mit csinálni, akkor olyan erdélyi közjegyzőhöz kell fordulnia, aki tud magyarul. Egyébként tessék a bukaresti műgyetemhez fordulni, mert mi úgy tudjuk, hogy vizsgát kell tennie, hogy a magyar képzettségét nosztrifikálja. A bukaresti műgyetem levélben kérdésekre is szívesen és azonnal válaszol. — F. M. Alsó-Szopor. Tessék ajánlani ismét felszólítani, hogy azonnal küldje a sorsjegyet, Ha Ön a 3. és 4. osztályra beküldte a pénzt és ezt igazolni is tudja természetesen játszhat az ötödik osztályon is. Ha 5-6 napon belül az ajánlott levélre sem kapna választ, ügyvédi fel-szólítóval kell operálni.

Biri néni

szakácskönyve a legjobb s mégis a legolcsóbb. Ismét kapható mindenütt. Kemény kötésben 130.- lej. Postán utánvétellel szállítja a

BRASSÓI LAPOK KÖNYVOSZTÁLYA.

JAROSLÁV HASEK:

INFANTERIST SVEJK

VISZONTAGSÁGA A NAGY HÁBORUBAN. Eddig három kötet jelent meg. Ára kötetenként 60 LEJ. — Kapható a BRASSÓI LAPOK KÖNYVOSZTÁLYÁBAN.

Das Siebenbürgisch-Deutsche

Tageblatt

in Hermannstadt

(Gründungsjahr 1874)

ist die politisch führende Stimme der deutschen Volksgemeinschaft in Rumänien. Das beste Nachrichtenblatt und das werbeeffiziente Anzeigenorgan

Zuschriften wegen Bezug und Anzeigenveröffentlichung sind zu richten an:

Verwaltung des Siebenbürg.-Deutschen Tageblattes Hermannstadt-Sibiu (Rumänien) Königin Mariastraße 25.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szö 6, vasdag betűkből 12 lej. Vasárnap: 7.50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szö. Négyszeri hirdetés esetén 25%o engedmény. Állást keresőknek 25%o kedvezmény.

Vétel-eladás

2 gatteres fűrészhöz összes szijjázat, közte 1 Balata 16 méter 25 cm. széles eladó. Cim 1208, szám alatt a kiadóban.

Keresek megvételre leégett CSEPLŐGEP vasrámat, 900-1070 nagyságban. Cim 1218, szám alatt a kiadóban.

Bevezetett női szabóság megyszékelyen azonnal átad. „30.000” jelígre a kiadóba. 1210

Ski-re alkalmas kőrifaanyag eladó. Crisan (Lövész)-utca 27. (délután 1-5 között). 1232

LUXUS és TEHERAUTÓKAT adok cséplőgépekért. Rosenbaum Pál, Reghin. 1231

1-1 1/2 millió lejjel társulnék

rentabilis adósságmentes vállalkozás — bármely városban — esetleg bizományi tatárt is átvesszek. Megkereséseket 111 sz. alatt a brassói kiadó továbbít

Állást nyer

Cipőszakmában jártas kiszolgálónő felvétetik. Ajánlatok „Cipő” jelígre a brassói kiadóba. 1214

Pék mestert keresek ploesti gyár részére. Érdeklődni: Hossz-szu-utca 162/a. 14-15 óra között. 1233

Fizetőt, igazgatót, kasszírót keresek bár-étterem, 25.000 lej garanciával. Dragoiu, Bukarest, General Anghelescu 48. 1231

Lakás

Keresek 15-ére, esetleg március 1-re szép, napos butorozott szobát, esetleg teljes ellátással. „Állandó” jelígre a brassói kiadóhivatalba. 1229

Különbejáratu butorozott szoba, fürdőszoba használattal azonnal kiadó. Brassó, Hossz-szu-utca 25. Benedek. 1228

Vegyes

Elsőrangú ebéd 15-25 lejig kapható. Brassó, Fekete-utca 27. új sz. a. 1230

Könyvek

A nemi belegségek

okai, tünetei, kezelése, védekezés.

Írta: dr. Vende János tanársegéd.

Ára 60 Lei.

Kapható:

BRASSÓI LAPOK KÖNYVOSZTÁLYÁBAN

KUNCZ:

FEKETE KOLOSTOR

2 kötet 270 Lei.

Kapható

a BRASSÓI LAPOK KÖNYVOSZTÁLYÁBAN